

**Gyulai Szakképzési Centrum Harruckern János
Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium**

SZAKMAI PROGRAM

2026/2027-es tanév

Hatályos: 2026. szeptember 1-től

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Czeglédiné Szappanos Anita'.

**Czeglédiné Szappanos Anita
igazgató**

Tartalomjegyzék

I.	Szakképző intézmény Nevelési Programja	3
I.1.	Az intézmény küldetése (misszió)	3
I.2.	Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	6
I.2.1.	Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei	6
I.2.2.	Nevelő-oktató munka pedagógiai értékei	7
I.2.3.	Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai.....	8
I.2.4.	Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai.....	10
I.2.5.	Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei.....	12
I.2.6.	Nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai	12
I.3.	Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	15
I.4.	Otthoni munka, önálló ismeretszerzés	16
I.5.	Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	17
I.6.	A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok	17
I.7.	Az oktatók helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai	18
I.7.1.	Oktatók feladatai	18
I.7.2.	Osztályfőnök feladatai	21
I.8.	A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység.....	22
I.9.	A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	25
I.10.	A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkózását segítő program	26
I.11.	Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	27
I.12.	Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel.....	28
I.13.	Értékelés.....	32
I.14.	A tanulmányok alatti vizsgák.....	34
I.15.	Az elsősegély –nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek	37
I.16.	Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai	37
I.17.	A felvételi eljárás különös szabályai	37
II.	Egészségfejlesztési program	40
II.1.	Helyzetelemzés	40
II.2.	Humán erőforrás	41
II.3.	Baleset megelőzés, balesetellátás:	42
II.4.	Egészségnevelés:	42
II.5.	Feladatok, tevékenységek és a megvalósítás színterei.....	44
II.6.	Segítő kapcsolatok	46

II.7. Az oktatók szerepe az egészségnevelésben	46
II.8. Hatékonyság- és eredményességvizsgálat	47
II.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek	47
II.10. Diabétesszel élő tanulókkal kapcsolatos szabályok <i>Speciális étkeztetésre vonatkozó szabályok</i>	49
III. Oktatási Program.....	51
III.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások tartalma.....	57
III.1.1. Órakeret táblázat.....	57
III.2. A választható tantárgyak, foglalkozások és a oktatóválasztás szabályai	58
III.3. Érettségi vizsga.....	59
III.3.1 Érettségi vizsgatárgyak.....	60
III.3.2 Választható érettségi vizsgatárgyak.....	61
III.3.3 Előrehozott érettségi vizsga.....	61
III.4. Középszintű érettségi vizsga témakörei	62
III.5. A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	63
III.6. Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelés elvei	63
III.7. Az iskolán kívüli környezeti nevelés néhány javasolt helyszíne:	68
III.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	70
III.9. A tanuló jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei	75
III.10. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei.....	76
IV. Képzési Program	79
IV.1. A helyi képzési program, tanterv	79
IV.2. A szakmák összefüggései és a tantárgyak közötti kapcsolatok.....	79
IV.3. A megvalósuló együttműködési formákat.....	80
IV.4. Projekt alapú oktatásszervezés	81
IV. 5. Projektfeladatok tervezése szakmánként:.....	82
IV.6. Bemeneti mérések közismereti tudásszint felmérése	93

I. Szakképző intézmény Nevelési Programja

Iskolánk munkáját a demokrácia értékei iránti elkötelezettség, a nemzeti értékeink megbecsülése, az európai humanista értékrend hagyományainak megőrzése jellemzi. Célunk az esélyegyenlőség biztosítása, a régió lemaradásának megszüntetése, értékeinek széles körű bemutatása. Kiemelt figyelmet fordítunk az emberiség előtt álló közös problémákra, és a különböző kultúrák iránti nyitottságra.

Oktató-nevelő munkánkat a tervszerűség, a komplexitásra való törekvés, a tanulói aktivitásra építés, valamint a tanulóink számára biztosított esélyegyenlőség jellemzi.

A demokratizmus, a humanizmus, az egyén tisztelete, a lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése, az alapvető közösségek (család, nemzet, az európai nemzetek közössége, az emberiség) együttműködésének kibontakoztatása, a népek, nemzetek, nemzetiségi, etnikai csoportok és a nemek egyenlősége, a szolidaritás és a tolerancia értékei alapján szerveződnek a tanítási-tanulási folyamatok.

A minőségi munkavégzéshez és a gazdaság világában való eredményes szerepvállaláshoz kapcsolódó értékek: magas szintű szaktudás, a javakkal való okos gazdálkodás, a munkában való megbízhatóság, munka útján történő értékteremtés.

I.1. Az intézmény küldetése (misszió)

A GYSZC Harruckern János Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium alapvető célja, hogy a képzéseiben résztvevőket hozzásegítse legalább egy elhelyezkedést biztosító szakma, szakképesítés, részsakképesítés megszerzésére, hozzájárulva ezzel a szakember utánpótláshoz, a munkaerőpiaci igények kielégítéséhez.

Képzési területünk a mindenkor munkaerőpiacokhoz igazodik Technikum, Szakképző iskola, Szakiskola, Dobbantó, Műhelyiskola, Orientáció ágazataiban és képzéseiben is. (kézikönyv: intézményünk képzési szerkezete 4. oldal)

Küldetésének tekinti, hogy életkorukat, egyéni képességeiket figyelembe véve neveljen önálló életvitelre, eredményes szocializációra társadalmi integrációjuk megkönnyítése érdekében.

Az új készségek közül a legfontosabbak az informatikai jártasság, az idegennyelv-ismeret, a műszaki kultúra, a vállalkozási és társadalmi ismeretek, illetve a kompetencia elvárások mint, kreativitás, az emberi együttműködés-csapatmunka, érzelmi intelligencia, kritikus gondolkodás, komplex problémamegoldás, szolgáltatás orientáció, kognitív rugalmasság.

Célunk a minőség javítása, a hozzáférhetőség biztosítása és a nyitottság megteremtése.

Az egyén számára az egész életen át tartó tanulás feltételeit úgy kell biztosítani, hogy figyelembe kell venni az ország makroszintű körülményeit, a demográfiai előrejelzéseket, a gazdaság, a nonprofit szféra, a társadalom és az egyén jelenlegi és jövőbeli igényeit.

Mindenkori feladatunk, hogy megkeressük és kiépítsük azokat a partneri kapcsolatokat, amelyek a szakmai programunkban lefektetett elveinknek megfelelően a céljaink megvalósítását segítik. A szakképzés színvonalát, a társadalmi elvárásoknak való megfelelést részben a duális rendszerű, külső vállalkozások infrastruktúrájára épülő gyakorlati képzéssel, másrészt a saját működtetésű tanműhelyek fejlesztésével képes biztosítani az intézmény.

A végzettség nélküli iskolaelhagyás és a lemorzsolódás csökkentése, az alapkészségek fejlesztésének támogatása, mindezek érdekében a sérülékeny, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók iskolai sikerességének elősegítése, a befogadó oktatás, együttnevelés megteremtése.

Értékek

- rugalmasság
- piacképes tudást biztosítása
- élethosszig tanulás lehetőségének biztosítása
- gazdálkodó szervezetekkel való szoros együttműködés
- demokratizmus
- humanizmus
- oktatók rendszeres szakmai továbbképzése

Intézményi célrendszer

Intézményünk az európai, országos, regionális és helyi szakképzés-politikai célokat, a Gyulai Szakképzési Centrum minőségpolitikáját figyelembe véve stratégiai és minőségi célokat határoz meg, amelyek egymásra épülnek.

https://cms.gyulai.szc.edir.hu/uploads/Minpol_scan_edb815420d.pdf

A szakképzés jelenleg érvényben lévő európai stratégiai céljait az Európai Tanács 2020. november 24-i Ajánlása „A fenntartható versenyképességet, társadalmi méltányosságot és rezilienciát célzó szakképzésről”, az országos célokat a „Szakképzés 4.0 - A szakképzés és felnőttképzés megújításának középtávú szakmapolitikai stratégiája, a szakképzési rendszer válasza a negyedik ipari forradalom kihívásaira” című stratégia határozza meg. A regionális célok a megyei

és helyi munkaerőpiaci stratégiában jelennek meg.

A szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvényben és a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 12/2020. (II.7.) Kormányrendeletben tükröződnek az európai stratégiai célok és a Szakképzés 4.0 Stratégia céljai.

Stratégiai célok

Kelet-Békési térség munkaerőpiaci lehetőségeit figyelembe véve alakítjuk ki a képzési kínálatot és sokféle rugalmas tanulási utat biztosítunk a képzéseinkben részt vevők számára. (Technikum, Szakképző iskola, Szakiskola, Dobbantó, Műhelyiskola, Orientáció, Kollégium)

A duális képzés működtetése során megvalósítjuk a vállalkozók elvárásainak megfelelő gyakorlati képzési utakat, melyekben mindenkinek megfelelő formában biztosítjuk a lehetőséget a gyakorlati ismeret megszerzésére: üzemlátogatások, rész idejű gyakorlat, nyári gyakorlat, tanműhelyi képzések.

A szakképzés új, fontos eleme az együttműködésben, csapatmunkában való jártasság kialakítása. Ehhez az oktatói közösség nagyfokú együttműködése szükséges, melyhez lehetőséget és megfelelő kereteket biztosítunk.

A modern, rugalmas, gyors változásra képes, a szakma legújabb vívmányait ismerő munkavállalók képzésének érdekében oktatóinkat a duális képzésben részt vevő partnerekkel együttműködve segítjük tudásuk és szakmai tapasztalataik fejlesztésében, oktatások, üzemi gyakorlatok, tapasztalat-gyűjtő együttműködések szervezésével. Minden oktatónk részére lehetőséget biztosítunk és támogatjuk az önképzést, szemléletváltást, az új megoldások használatát és a segítő ismeretek megszerzését.

Az átalakuló társadalmi – gazdasági környezet erősödő elvárása a vállalkozásokhoz való rugalmas és gyors alkalmazkodás. Ehhez alapvető segítséget jelent az információk gyors megszerzésének lehetősége, melyhez kiemelt figyelmet fordítunk az információs rendszer fejlesztésére és működtetésére a mindennapi munkában.

Részletes stratégiai és minőségi céljaink a Minőségirányítási kézikönyvben II. fejezet Minőségpolitika 3. pontjában megtalálható.

[https://www.harruckern.hu/kozer-deku#Min%C5%91s%C3%A9g%C3%A1ny%C3%ADt%C3%A1si%20Rendszer%20\(MIR\)](https://www.harruckern.hu/kozer-deku#Min%C5%91s%C3%A9g%C3%A1ny%C3%ADt%C3%A1si%20Rendszer%20(MIR))

Az iskolai munka súlypontjai

- Eredményes tanulás segítése, gyakorlatközpontúság és alkalmazható tudás átadása, tevékeny-

séggközpontú tanítási-tanulási gyakorlat megvalósítása, kulcskompetenciák fejlesztése, differenciált fejlesztés és esélyegyenlőség

Oktatók szemléletváltásának segítése, tanulók esetében munkavállalói softskillek fejlesztése, duális partnerek bővítése, felnőttek oktatásának erősítése

I.2. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

I.2.1. Nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei

- A sajátos nevelési igényű tanulók szükségleteinek, felnőtt életben való boldogulásának, társadalmi és szülői elvárásoknak megfelelő, korszerű ismeretek nyújtása, készségek és képességek fejlesztése.
- Az egyes tantárgyakban a szakmai programban leírt alapelvek, tartalmak megjelenítése a tanulók képességfejlesztésére, megsegítésére vonatkozó útmutatások felvázolása.
- A tanítás-tanulás folyamatában maximálisan figyelembe kell venni az egyes tanuló sajátos nevelési igényét, sérülés specifikus szükségletét, és ennek érvényt kell szerezni az egyedi sajátosságokhoz igazított differenciált tartalmak, módszerek, eszközök alkalmazásával.
- A személyiségfejlődés érdekében az előnyös motívumok kialakításának és a hátrányos motívumok előnyössé válásának segítése.
- A pedagógiai folyamat során a társadalmi értékrendek, képességek kialakítása, fejlesztése.
- Tanulóközpontúság.
- Partnerközpontúság.
- Demokratizmus és felelősségvállalás.
- Autonómia.
- Az esélyegyenlőség biztosítása.
- A kollégiumi nevelés folyamatában megjelenő alapelvek.

A középfokú intézményben az általános műveltséget kiterjesztő és elmélyítő, a magasabb műveltség megszerzését megalapozó nevelő-oktató tevékenység folyik. Alapfeladata az érettségi vizsgára és munkába állásra, illetve a szakmai képzésre, vizsgára és a felsőfokú tanulmányok megkezdésére való felkészítés.

I.2.2. Nevelő-oktató munka pedagógiai értékei

Intézményünk egész pedagógiai tevékenységét áthatják a közös értékek, illetve az azok alapján megfogalmazott alapelvek. Ennek az értékrendnek a súlypontjai:

- demokratizmus, humanizmus,
- az egyéniség tisztelete,
- az alapvető közösségek együttműködése,
- a nemek esélyegyenlősége,
- a szolidaritás és tolerancia,
- nemzeti értékek, hagyományok, különböző kultúrák iránti nyitottság.

Eszményeinkben olyan gyermek képe él, aki a közös családi és iskolai nevelés eredményeképpen egyesíti magában az alábbi tulajdonságokat:

- humánus,
- erkölcsös,
- fegyelmezett,
- művelt,
- kötelességtudó,
- érdeklődő, nyitott,
- kreatív, alkotó,
- becsüli a szorgalmas tanulást, a munkát,
- képes a problémák érzékelésére és megoldására,
- gyakorlatias,
- képes eligazodni szűkebb és tágabb környezetében,
- jó eredmények elérésére törekszik (munkában, tanulásban),
- van elképzelése a jövőjét illetően,
- becsüli a tudást,
- öntevékenyen, aktívan vesz részt a tanulásban,
- ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit,
- képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni,
- tudását folyamatosan gyarapítja, bővíti,
- képes az értő olvasásra, gondolatait helyesen és szabatosan tudja megfogalmazni szóban és írásban.

- A mindennapi életben felhasználható képességekkel rendelkezik, ismeri, tiszteli, óvja, ápolja:
 - nemzeti kultúránkat, történelmünket, anyanyelvünket,
 - a természet, a környezet értékeit,
 - más népek értékeit, hagyományait,
 - az egyetemes kultúra legnagyobb eredményeit.
- A társadalmilag elfogadott normák szerint viselkedik az emberi és a természeti környezetben.
- Ismeri és alkalmazza a közösségben éléshez szükséges magatartásformákat.
- Ismeri és betartja a különféle közösségek (család, iskola, társadalom) együttélését biztosító szabályokat.
- Ismeri és alkalmazza az emberek közötti érintkezés, a kommunikáció elfogadott formáit és módszereit.
- Viselkedése udvarias.
- Beszéde kulturált.
- Társaival együttműködik.
- Szüleit, nevelőit, társait tiszteli.
- Képes szeretetet adni és kapni.
- Szereti hazáját.
- Megérti, tiszteletben tartja a sajátjától eltérő nézeteket.
- Szellemileg és testileg egészséges, edzett.
- Egészségesen él.
- Szeret sportolni, mozogni.
- Megjelenése és személyes környezete tiszta, ápolt, gondozott.

Tudjuk, hogy eme tulajdonságok mindegyikét nem vagyunk képesek kialakítani minden egyes hozzánk járó gyermek személyiségében. Oktatóink mindennapi nevelő és oktató munkája azonban arra irányul, hogy a lehető legtöbb tanítványunk rendelkezzen végzős korára minél több itt felsorolt személyiségjeggyel.

I.2.3. Nevelő-oktató munka pedagógiai céljai

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka **céljait** az általános emberi és nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Célunk, hogy gyermekeink életkorát, állapotát figyelembe véve juttassuk el őket képességeik maximumára, minél önállóbb életvitelre, eredményesebb szocializációra, társadalmi integrációra készítjük fel őket.

Az iskolánkban folyó nevelő és oktató munka feladata, hogy a felsorolt értékek elsajátítását elősegítse. Ezt szolgálják a nevelési program, különböző fejezeteiben később, meghatározásra kerülő tanórai és tanórán kívüli nevelési tevékenységek, valamint az e tevékenységekhez kapcsolódó folyamatos értékelés. Nevelési céljaink megvalósítását segítik az iskola oktatói által alkalmazott személyiségfejlesztésre irányuló eljárások, nevelési módszerek.

Az iskola alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést. Fejleszti a tanulók kritikus gondolkodását, a kreativitását, a kezdeményezőkéességét, a problémamegoldó képességét, a kockázatértékelési képességét, a döntéshozó képességét, az érzelmek kezelését, amely területek minden kulcskompetencia fejlesztésében megjelennek. Az iskolai nevelés és oktatás járuljon hozzá Magyarország gazdasági fejlődéséhez. Segítse az etikus gazdasági és társadalmi viselkedésmódok megismerését a felelősségtudat, tudás kialakítását a hosszú távú környezeti és gazdasági fenntarthatóság érdekében, a magyar gazdaság pozíciójának erősítése, növekedése javára.

Az iskolai tanulásszervezés hatékonyságának egyik feltétele, a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válása.

Az iskola teret enged a színes, sokoldalú iskolai életnek, a tanulásnak, a játéknak, a munkának; fejleszti a tanulók önismeretét, együttműködési képességét, akaratát; hozzájárul életmódjuk, motívumaik, szokásaik, értékekkel való azonosulásuk fokozatos kialakításához, megalapozásához. Ez olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek, személyiségének a fejlesztése áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is.

Az iskola az ismertetés mellett **az alábbi kulcskompetenciák fejlesztésére helyezi a hangsúlyt:**

- Anyanyelvi kommunikáció.
- Idegen nyelvi kommunikáció.
- Matematikai kompetencia.
- Természettudományos kompetencia.

- Digitális kompetencia.
- Hatékony, önálló tanulás kompetencia.
- Szociális és állampolgári kompetencia.
- Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia.
- Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség.

A társadalmi befogadás erősítése, társadalmi értékrendek, képességek kialakítása, fejlesztése:

- Érték - és normaközvetítés.
- Szociális készségek következetes fejlesztése, melyek segítik az együttes munkavégzés és az önálló életvezetés esélyeit.
- Tanítványainkat saját képességeikhez és adottságaikhoz igazodva a legteljesebb mértékben készítjük fel a társadalmi beilleszkedésre.
- Legyenek gyermekeink az adottságaikhoz képest testileg - lelkiileg kiegyensúlyozott fiatalok.

Készség és képességfejlesztés: a képességek differenciált, egyénre szabott fejlesztése, habilitációs, rehabilitációs feladatok széleskörű értelmezése, amely az egész intézmény működését áthatja.

- Minden gyermeknek a lehetőségeihez mért legteljesebb fejlődés biztosítása egyénre szabott speciális képességfejlesztés, tehetséggondozás.
- Magas szintű hozzáadott pedagógiai érték.
- Egyéni tanulási utak biztosítása.

Széles körű szakmai és szakmaközi együttműködés kiépítése, nyitottság, önálló alkotó szellemi légkör, új tartalmak fejlesztésének képessége, innováció.

I.2.4. Nevelő-oktató munka pedagógiai feladatai

- A személyiség harmonikus fejlődésének biztosítása, gazdagítása, önfelfogásra, mások elfogadására, toleráns magatartásra való nevelés.
- Megfelelő tanulásszervezési formák alkalmazása, a differenciálás, az egyéni fejlesztés érvényesítése.
- Sokoldalú, konkrét segítség nyújtása, alkalmas tanulási környezet megteremtése és tapasztalatszerzési lehetőség biztosítása.

- Alkalmazható, praktikus ismeretek adása.
- A tanulói aktivitás serkentése, a folyamatos motiváció biztosítása.
- A képességek korrekciója és fejlesztése egyéni és kiscsoportos formában.
- A szükségleteknek megfelelő egészségügyi és pedagógiai célú habilitációs és rehabilitációs ellátás megszervezése.
- Az eredményes nevelő-oktató munkához szükséges személyi, tárgyi feltételek biztosítása.
- Munkavégzés képességének fejlesztése.
- A munkavállalói kompetenciák elsajátíttatása.
- Gyakorlatorientált képzés.
- Az életvezetési technikák elsajátíttatása, gyakorlása.
- A környezethez való folyamatos alkalmazkodás, válaszok megfogalmazása a környezet kihívásaira.
- A szülőkkel való kapcsolattartás, együttműködés erősítése.
- A pedagógiai tevékenység alapja a tanuló - nevelő - szülő együttműködése a szülők tájékoztatása gyermekük fejlődéséről, elért eredményeiről, családi kapcsolattartás megerősítése.
- Az iskolai gyermekvédelmi tevékenység működtetése.
- A hátrányos szociokulturális környezetből érkező tanulók felzárkóztatása beilleszkedési, magatartási és tanulási nehézségeinek leküzdése.
- Lemorzsolódás csökkentése.
- Szakmához való elkötelezettség javítása.
- Közösségfejlesztés.

Az iskola feladata, hogy tanulói a nevelési folyamatban megismerjék az országot és tágabb környezetét, a Kárpát-medencét, a hagyományokat, valamint járuljon hozzá a nemzeti identitás fejlesztéséhez, beleértve az ország nemzetiségeihez, kisebbségeihez tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.

Az iskolának módot kell adnia arra, hogy a tanulók ismereteket szerezzenek a hazánk területén élő kisebbségek életéről, kultúrájáról, ugyanakkor összpontosítania kell az európai, humanista értékrendre és azokra a tartalmakra, amelyek Európához tartozásunkat erősítik. Az iskola segítse elő, hogy a tanulók megismerjék más népek történetét, hagyományait, kultúráját, szoká-

sait, életmódját, a különböző kultúrák iránti nyitottságot, megértést. Fordítson figyelmet az emberiség előtt álló közös, globális problémákra. Elengedhetetlen, hogy a tanulók ismerjék népünk kulturális örökségének jellemző sajátosságait, nemzeti kultúránk nagy múltú értékeit.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a tanuló nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

I.2.5. Nevelő-oktató munka pedagógiai eszközei

A nevelés-oktatás eljárásrendszerén elsődlegesen az alkalmazott módszerek körét értjük.

Az alkalmazott módszer kiválasztásának **alapelvei**:

- A módszer mindenkor a pedagógiai célhoz, tartalomhoz igazodjon.
- A módszer megválasztása igazodjon a tanuló fejlettségéhez, állapotához, szükségleteihez- személyre szabottan egyéni tanulási utak biztosításával.
- Vegyük figyelembe a tanulók életkori sajátosságait, előzetes tudását.
- A tanulók esetleges részképesség zavaraihoz a leginkább alkalmazkodó módszer-kombinációkat használjuk.
- A tapasztalatszerzésnek, a követendő mintaadásnak, a modellnyújtásnak, utánzás, cselekedtetés, gyakorlásnak, a megerősítésnek, játékoknak, szerepjátékoknak, fejlesztő beszélgetéseknek jelen kell lenni a tanítás-tanulás, a nevelés egész folyamatában.
- Fontos a szokások, szabályok követése, gyakorlása, az önállóság kialakítása.
- Az egészséges életmód szokásrendszerének és a minél önállóbb életvezetés tevékenységeinek gyakorlása.
- Az alkotóképesség kibontakoztatása.

I.2.6. Nevelő-oktató munka pedagógiai eljárásai

A meggyőzés, a felvilágosítás, a tudatosítás módszerei (pl. mintaadás, példakép, bírálat, beszélgetés).

A tevékenység megszervezésének módszerei (motiváció, megbízás, ellenőrzés, értékelés, játékosság, gyakorlás).

A módszert az adott helyzetnek, megfelelően választjuk meg, rugalmasan alkalmazkodva az aktuális szituációhoz.

Közösségi jellegű módszerek:

- differenciálás,
- cselekvés és tevékenységközpontúság,
- közvetlen tapasztalatszerzés.

Legfontosabb elveink:

- lépcsőről-lépésre haladás elve,
- fokozatosság elve,
- folyamatos megerősítés elve.

Oktatóinkra jellemző:

A tanulók megismerésére törekszik. A tanulók egyéni fejlődésének figyelembe vételével alkalmazza a differenciált tanulásszervezési eljárásokat, tanulásszervezési módokat, formákat. Segítő, irányító, szervező, értékelő tevékenysége arra irányul, hogy a tanulók kompetenciái kialakuljanak, fejlődjenek. Tapasztalatszerzésre, tevékenységre számtalan teret biztosít a nevelési folyamatban. Jellemzője a szakmai megújulás készsége, a reflektivitás, az adaptivitás, az együttműködő képesség, az empátia, tolerancia, a játékosság, gyakorlatiasság, tevékenységközpontúság.

A differenciált tanulásszervezés terén különösen a következő szempontok emelhetők ki:

- Olyan szervezési megoldások előnyben részesítése, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését.
- A tanulásszervezés meghatározó szempontja a tanulók aktivitásának optimális kibontakoztatása.
- Az oktatási folyamat megszervezése segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseinek korrigálására és tudásának átrendeződésére.
- Az oktatási folyamat alkalmazza az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit, formáit.
- Az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportoktatásban, a tanulók páros, részben és teljesen egyéni, individualizált oktatásban) a tanulók tevékenységeinek, önállóságának, kezdeményezésének, problémamegoldásainak, alkotóképességének előtérbe állítása.

A tanulásszervezés egyik fő elve és teendője a tanulókhoz optimálisan alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, azok megoldásában, a szükséges oktatói segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben.

A diákközpontú oktató fő jellemzője a diákközpontúság, különösen a dobantó program, Orientációs évfolyam és műhelyiskolai osztályokban:

- megteremti a fejlődés lehetőségeit,
- jelenléte intenzív,
- magatartása indirekt és szeretetteljes,
- érzelmi beállítódása pozitív,
- sok pozitív visszajelzéssel dolgozik,
- követelményében mértéktartó,
- megértő,
- a diákok megbecsülése magas fokú,
- partneri viszonyban dolgozik,
- lemond az aktivitásról a diákok javára,
- nem alakít, hanem alakulni enged,
- folyamatosan tanulmányozza, figyeli a diákokat,
- olyannak fogadja el a diákokat, amilyenek és ebből indul ki,
- önmagát is eszközként kínálja a diák fejlődéséhez,
- használja a diák hozott gondolatait és érdeklődését,
- a hibázást is pedagógiai szempontból használja,
- háttérből szervez,
- párbeszédet folytat,
- tekintélye belső értékeiből, erejéből fakad, nem támaszkodik, hivatkozik külső tényezőkre,
- személyre szabott értékelést alkalmaz a diák egyéniségének figyelembe vételével,
- stílusa helyzetfüggő.

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat sikeresnek, ha iskolánk végzős diákjai:

- Minden tantárgyból megfelelnek a Szakmai programban meghatározott feltételeknek.
- Rendelkeznek olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amely képessé teszik őket arra, hogy megfeleljenek a társadalmi elvárásoknak illetve a felsőfokú intézmények követelményeinek.
- Ismerik és alkalmazzák a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségekben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- Határozott elképzeléssel bírnak saját közelebbi és távolabbi jövőjükkel kapcsolatban.
- Képesek életük aktív irányítására.

Az oktatási, nevelési feladatokat ellátó oktatási telephely mindegyike rendelkezik világos, komfortos tantermekkel, testnevelő és kondicionáló termekkel, mindehhez kapcsolódó kiszolgáló mellékhelyiségekkel. A könyvtár sajátos munkarend mellett működik. Audiovizuális eszközök, valamint a számítástechnikai berendezések tantermei minden épületegyüttesben korlátozott számban állnak rendelkezésre.

I.3. Személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Iskolánk nevelő és oktató munkájának alapvető feladata, hogy a tanulók személyiségét a különféle iskolai tevékenységek megszervezésével széleskörűen fejlessze.

Tanulóink személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladataink:

A tanulók erkölcsi nevelése

Feladata: Az alapvető erkölcsi értékek megismertetése, tudatosítása és meggyőződéssé alakítása.

A tanulók értelmi nevelése

Feladata: Az értelmi képességek, illetve az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. A világ megismerésére való törekvés igényének kialakítása.

A tanulók közösségi (társas kapcsolatokra felkészítő) nevelése

Feladata: Az emberi együttélés szabályainak megismertetése. A társas kapcsolatok fontosságának tudatosítása, az együttműködési készség kialakítása. A kulturált magatartás és kommunikáció elsajátítása.

A tanulók érzelmi (emocionális) nevelése

Feladata: Az élő és élettelen környezet jelenségeire, a tanulók közösségeire és önmagukra irányuló helyes, cselekvésre és aktivitásra készítő érzelmek kialakítása.

A tanulók akaratí nevelése

Feladata: Az önismeret, a tanulók saját személyiségének kibontakoztatására vonatkozó igény felébresztése. A kitartás, a szorgalom, a céltudatosság, az elkötelezettség kialakítása.

A tanulók nemzeti nevelése

Feladata: A szülőhely és a haza múltjának és jelenének megismertetése. A nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése. A hazaszeretet érzésének felébresztése.

A tanulók állampolgári nevelése

Feladata: Az alapvető állampolgári jogok és kötelességek megismertetése. Az érdeklődés felkeltése a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Igény kialakítása a közösségi tevékenységekre, az iskolai és a helyi közéletben való részvételre.

A tanulók munkára nevelése

Feladata: Az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. A tanulók önellátásra és környezetük rendben tartására irányuló tevékenységek gyakoroltatása.

A tanulók egészséges életmódra történő nevelése

Feladata: A tanulók testi képességeinek fejlesztése, a testmozgás iránti igény felkeltése. Egészséges, edzett személyiség kialakítása. Az egészséges életmód és az egészségvédelem fontosságának tudatosítása, az egészséges életmód iránti igény kialakítása.

I.4. Otthoni munka, önálló ismeretszerzés

A tanítási órán elhangzottak elmélyítését szolgálva intézményünkben írásbeli, szóbeli és online feladatok adhatók. Elvégzésének ellenőrzése, az ellenőrzés változatos módszereinek alkalmazása nélkülözhetetlen a tanulók aktivitásának, önálló munkájának fokozása érdekében.

Felzárkóztató foglalkozások, korrepetálások

A tudásbeli különbségek csökkentése érdekében elsősorban magyar nyelvből, matematikából és idegen nyelvből biztosítunk, de igény szerint bármelyik tantárgyból szervezhető szakirányú fejlesztő felkészítés.

Konzultáció a tanulmányi problémákról

Bármikor, bármelyik tanuló kérheti az oktató, osztályfőnök segítségét tanulási nehézségeinek megoldására.

A dobbantó, orientáció, műhelyiskola osztályaiban negyedévente Egyéni Fejlesztési Napló értékelése történik minden érintettel.

Felkészítés tanulmányi versenyekre, pályázatokra

Iskolai verseny bármely tantárgyból szervezhető. Célja, hogy minél több tanulót bevonjunk és sikerélményhez juttassunk. Az itt kiemelkedő eredményt elérő tanulók képviselik az iskolát a különböző versenyeken.

Iskolai pályázat: minden tantárgyból hirdethető, ahol a tanulók az általuk választott témát önállóan, kreatív módon dolgozzák ki.

A pályázaton belül:

- egy téma írásos feldolgozása
- technikai összeállítás, ötlet
- megfigyelések jegyzőkönyvi értékelése.

A pályázatok értékelése után a legsikeresebb munkák készítői a jutalom mellett az iskola diák-sága előtt is ismertethetik pályázatuk lényegét.

Külső pályázaton a vállalkozó, érdeklődő tanulók mindig részt vehetnek.

I.5. Egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok részletesen a Szakmai program II. Egészségfejlesztési programban találhatók.

I.6. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

A tanulók közösségben, illetve közösség által történő nevelésének a megszervezése, irányítása alapvető feladat. Ez az iskolánkban a nevelők és a tanulók közvetlen, személyes kapcsolata révén, másrészt a tanulói közösségek ráhatásán keresztül érvényesül.

Fontos pedagógiai feladat, hogy tanulóinkban tovább fejlesszük, illetve kialakítsuk a szűkebb és tágabb társadalmi környezetük iránti érdeklődést. Megértsék, hogy céljaik megvalósításához

elengedhetetlen az alkotó közösségbe való tartozás. Elő kell segíteni a diákok kisebb-nagyobb közösségi csoportjának kialakulását, elsősorban a kultúrához, a tudomány különböző területeihez, a testedzéshez kötődően.

Feladataink:

- Tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, és az elvégzett munkát értékeljék.
- A tanulók a kisebb vagy nagyobb közösség által szervezett tevékenységbe kapcsolódnak be.
- Azokban aktívan részt vesznek, magatartási, viselkedési formákat, tapasztalatokat gyűjtenek.
- Az osztályközösségek fejlesztésében az osztályfőnökök munkája elsődleges.
- A közösségfejlesztésben fontos szerepe van az intézményi szintű diákönkormányzatnak.
- Oktató segítségével tevékenykednek. Ez a segítség kiterjed a diákképviselők felkészítésére, rendszeres informálásukra, döntési helyzetbe hozásukra, a különböző korosztályúak együttműködésének elősegítésére, az önállóság fokozására, de a kollektív beszámoltatásra is.
- Ebben kitüntetett szerepe van a diákönkormányzat munkáját segítő oktatónak.
- A közösségfejlesztésben az egymás megismerése, a másság elfogadása, a személyiség fejlődése tudatos nevelőmunkával valósul meg, amelyben szerepe van:
 - a magatartási szabályok megismertetésének,
 - a megtanult szabályok iskolában és iskolán kívüli alkalmazásának,
 - a különböző vélemények megismerésének,
 - a közösségi szerepek elsajátításának.

I.7. Az oktatók helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

I.7.1. Oktatók feladatai

Az oktatók feladatainak részletes listáját személyre szabott munkaköri leírásuk tartalmazza.

Az oktatók legfontosabb helyi feladatait:

- A tanítási órákon végzett - előre megtervezett – nevelő-oktató munka.
- Tanévre szóló tanmenet elkészítése, szükség szerint helyi tervezések, egyéni fejlesztő programok készítése.
- Folyamatosan gondoskodik a tantermek szükséges megvilágításáról, szellőztetéséről.
- Felelősséggel tartozik a gyermekek testi épségéért.
- Felkészül a tanítási órákra, jól átgondoltan szervezi és előkészíti a szemléltetést, az audiovizuális eszközök használatát, a természetbeni megfigyelést szolgáló tanulmányi sétákat, a testi nevelés érdekében kihasználja a testnevelési órák fejlesztési lehetőségeit.
- Rendszeresen elvégzi a növendékek teljesítményeinek értékelését a jutalmazás és büntetés hatékony alkalmazását a helyi tantervbe rögzítettek alapján.
- Folyamatosan képezi magát, hospitál kollégáinál, munkaközösségi foglalkozásokon aktívan részt vesz.
- Az oktató-nevelő munkát egységes pedagógiai elvek alapján a módszerek szabad megválasztásával végzi.
- Javaslattevő jogköre alapján segíti a helyes szakmai kezdeményezések kibontakoztatását.
- A tanmenetet, a tanév során szerzett tapasztalatok alapján pedagógiai, módszertani kiegészítéssel látja el.
- Amennyiben a munkáját váratlan akadályoztatás miatt nem tudja megkezdeni, legkésőbb a munka megkezdése előtt 30 perccel köteles azt jelenteni a közvetlen főnökének.
- Helyi, megyei, országos vetélkedőkre felkészíti évfolyamának kijelölt tanulóit.
- Amennyiben a jogszabály másképp nem határoz, egyéb esetben legalább egy nappal előbb kér engedélyt, ill. felmentést a munkából való távolmaradására. (pl.: szabadnap kérelem stb.,).
- Ünnepek előkészítésében aktívan részt vesz, azokon megjelenik.
- Ismerje jól a növendékek fejlődésének útját, otthoni életét.
- Részt vesz a szülői értekezleteken és megfelelő információkat nyújt a gyermek fejlődéséről.

- Köteles részt venni a nevelő-oktató munkával összefüggő valamennyi megbeszélésen, értekezleten.
- Ellátja azokat az adminisztrációs, szervezési feladatokat, amelyek a nevelő-oktató munka folyamatosságához szükségesek.
- Részt vesz azokon a rendezvényeken, amelyeket intézményünkben rendeznek.
- Ellátja azokat a helyettesítési feladatokat, túlórákat, amelyekkel megbízzák.
- Részt vállal az oktatói testület újszerű szakmai törekvéseiből, véleményét és tapasztalatát helyi tanácskozásokon kiírt, meghirdetett pályázatokban, szakmai módszertani folyóiratokban hozza nyilvánosságra.
- Távolléte esetén a szakszerű helyettesítés biztosítása érdekében tanmeneteit, szakrényének kulcsait a tanításhoz szükséges egyéb eszközeit tegye elérhetővé.
- Titoktartási kötelezettséggel bír.

Dobbantó, orientációs évfolyam, műhelyiskola osztályaiban:

- Egyéni Fejlesztési Tervek folyamatos vezetése (team).
- Rendszeres egyéni beszélgetések .
- Havi, esetenként heti kapcsolattartás szülőkkel .
- Team értekezleteken részvétel.

Személyes kritériumok és képességek:

- jó kommunikációs készség,
- precíz, pontos munkavégzés,
- jó kezűgyesség,
- önállóság,
- megbízhatóság,
- felelősségtudat,
- hivatástudat,
- empátia,
- tolerancia.

I.7.2. Osztályfőnök feladatai

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató bízta meg minden tanév szeptemberében, elsősorban a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola Szakmai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály tanulóival, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító oktatók munkáját. Kapcsolatot tart az osztályba tartozó tanulók szüleivel.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Részt vesz az osztályfőnöki munkaközösség munkájában, segíti a közös feladatok megoldását.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

Ezen felül a dobbantó, műhelyiskola, orientációs évfolyam program osztályfőnökei:

- Egyéni fejlesztési Terv készítése.
- Heti rendszerességgel team értekezletek, esetmegbeszélések lebonyolítása, vezetése.
- Negyedévenként Egyéni Fejlesztés Terv értékelése (diák, szülő, oktatók).
- Évi két alkalommal családlátogatás.

- Órarendbe beépítve heti két alkalommal egyéni beszélgetés (komplex diák támogatás).

I.8. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A sajátos nevelési igényű (SNI) tanulók kezelése

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő - integrált - oktatásuk. Az együttnevelést megvalósító intézmény többet vállal, magasabb értéket kínál, mint részvétet és védettséget. Siker kritériumnak a tanulók beilleszkedése, a többi tanulóval való együtt haladása tekinthető, melynek eredményes megvalósítását az alábbi tényezők biztosítják:

- Az együttnevelést megvalósító iskolák oktatóinak, a szülők közösségének felkészítése a sajátos nevelési igényű tanulók fogadására.
- Az együttnevelés megvalósításában, a különböző pedagógiai színtereken a rehabilitációs, rehabilitációs szemlélet érvényesülése és a sérülés specifikus módszertani eljárások alkalmazása. A módszerek, módszerkombinációk megválasztásában a „sérülés specifikusság” alkalmazkodást jelent, az SNI típusához, az elmaradások súlyosságához, az egyéni fejlődési sajátosságokhoz.
- A nyitott tanítási-tanulási folyamatban megvalósuló tevékenység, amely lehetővé teszi az egyes gyermek vagy csoport igényeitől függő pedagógiai - esetenként egészségügyi - eljárások, eszközök, módszerek, terápiák, a tanítás-tanulást segítő speciális eszközök alkalmazását.
- A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő, magas szintű pedagógiai, pszichológiai képességekkel (elfogadás, tolerancia, empátia, hitelesség) és az együttneveléshez szükséges kompetenciákkal rendelkező oktató.

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a következő elvek szerint szervezzük a munkánkat:

- A feladatok megvalósításához hosszabb időszavakat biztosítunk ott, ahol erre szükség van.
- Szükség esetén sajátos, a fogyatékosoknak megfelelő tartalmakat, követelményeket építünk be a helyi tantervbe.

- Segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a tanulókat, elsősorban az önmagukhoz mért fejlődésüket értékelve, amennyiben szükséges egyéni fejlesztési tervek alapján.

Hátrányos helyzetű tanulók integrációs és képesség-kibontakoztató felkészítésének pedagógiai rendszere:

A tehetség, képesség kibontakoztatását, a szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek (szolgáltatások):

- Mindannyiunk „közös ügye”, feladata és felelőssége a tanulók alapos megismerésén keresztül a kiemelkedő képességek felismerése és továbbfejlesztése, a tehetség kibontakoztatása.
- A tehetség, a képesség kibontakoztatását - a tanórai differenciált foglalkoztatás mellett - jól szolgálják a különböző tanórán kívül szervezett tevékenységek, a nem kötelező (választható) tanórai foglalkozások.
- E tevékenységek - melyek szervezésénél a tanulói és szülői igényeket is figyelembe vesszük - a tehetség kibontakoztatásán, a gyengébb képességű tanulók felzárkóztatásán túl szociálisszolgáltatásokat is nyújtanak.

Az osztályfőnök és minden oktató, kollégiumi nevelő kiemelt feladata:

- Az egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése.
- Felzárkóztatás - tehetséggondozás személyre szabott szervezése, motiválás, továbbtanulás irányítása.
- Zavartalan tanulás feltételeinek biztosítása az iskolában szaktantermi könyvtári szolgáltatások stb. szükség szerint kollégiumi elhelyezés.
- Diákétkeztetés.
- Tankönyvvásárláshoz segély, tankönyvtámogatás (pl. nagycsaládosoknak).
- Alapítványi és egyéb családtámogatási segélyezés, ajándékozás, jutalmazás, stb. támogatása.
- Szoros kapcsolat a fenntartóval, gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányt elszenvedő tanulók minél hamarabb segítségben részesüljenek (pályázatok, kérelmek beadása).
- Lehetőségekhez mérten a család, szülők életvezetési gondjainak segítése.

- A gyermek és ifjúságvédelmi feladatok ellátása.

A tanítást-tanulást segítő eszközrendszer elemei:

- Az önálló tanulást segítő fejlesztés: kreatív tevékenységre épülő foglalkozások.
- Eszközjellegű kompetenciák fejlesztése: kommunikációs képességeket fejlesztő programok.
- Szociális kompetenciák fejlesztése: közösségfejlesztő, közösségépítő programok.

A háromhavonta kötelező kompetencia alapú értékelési rendszer eszközei: a szöveges értékelés – árnyalt értékelés (egyéni fejlődési napló).

Beilleszkedési, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Évről-évre számolnunk kell azzal, hogy a beiskolázás eredményeként nemcsak jól felkészült, magas szintű előképzettséggel rendelkező tanulók érkeznek iskolánkba. Az előképzettségben tapasztalható eltérések, valamint a tanulási és képesség béli különbségek feltárása, a segítségre szoruló felderítése alapja annak a munkának, amit tanulóink érdekében végzünk.

Ebben a munkában három fázist különböztetünk meg:

- az induló helyzet felmérését,
- foglalkozások szervezését,
- a szinten maradás segítését.

A sikeres munka hatékonysága érdekében a tanórai munkán túl építeni kell a tanórán kívüli tevékenységekre is. Ennek fő színterei, tevékenységi formái:

- differenciált foglalkozások, egyéni feladatok kitűzése;
- tanulótársak, tanulópárok szervezése;
- korrepetáló, felzárkóztató foglalkozások.

Sajátos tanulásszervezési megoldások alkalmazása nélkül nem valósíthatók meg a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelésének, oktatásának feladatai. A jelenlegi társadalmi változások kialakulóban lévő értékrendszere gyakran különbözik attól, amelyet az oktató a tanórán átadni, közvetíteni kíván. Ez a távolság értékzavart okozhat egy fejlődésben lévő szemlélet esetében, amely gyakran vezethet magatartási zavarokhoz. Az iskolákra, az oktatói személyi-

ségre ez esetben is óriási útmutató, helyreigazító szerep hárul, amely széles tudásanyagot, meg-alapozott szemléletet és nagy toleranciát kíván. Megítélésünk szerint tanulóink személyiségé-nek építése csak a családokkal együttműködve lehet sikeres.

Célunk, hogy a nehezen nevelhetőség elkerülése, feloldozása érdekében összehangoljuk a szü-lői ház és iskolánk nevelési elveit. A prevenció legfontosabb eszközének a szülőkkel való kap-csolattartást tekintjük, hogy minél többet tudjunk meg tanulóink szokásairól, kedvelt tevékeny-ségeiről, viselkedéséről, reakcióiról, hogy az esetleges problémákat mihamarabb felismerjük és hatékonyan megoldjuk. Iskolánk második otthon kíván lenni, mégpedig úgy, hogy a tanulók tanuláson kívüli problémaival is foglalkozik. Ennek előfeltétele a kölcsönös bizalom és szere-tetteli kapcsolat kiépítése az oktatók és a tanulók között. Az iskola az életre nevel, ezért a Szak-mai programunkban a személyiség fejlesztésének konkrét helye van. A reális önismeret kiala-kítását és a kreatív megközelítésű erőszakmentes konfliktuskezelés elsajátítását szakmailag ki-dolgozott program alapján kívánjuk megvalósítani.

I.9. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

Tehetséggondozás, felzárkóztatás

A tehetséggondozás célja, feladata segíteni minden ember személyiségének optimális fejlődé-sét, egyéni képességeinek kibontakoztatását. Nagyon fontos, hogy tehetséges tanulóink kor-szerű műveltség-tartalommal rendelkezzenek és képesek legyenek az egyre gazdagodó ismere-tek minél önállóbb/önálló feldolgozására, ezáltal fejlődjön egész személyiségük.

Fontos, hogy a tehetséggondozást célzó tevékenységek úgy alakuljanak, hogy azok optimálisan biztosítsák az átlagtól eltérő, valamilyen területen tehetséges tanulók célirányos fejlesztését.

Céljaink:

- Minden gyermekben az értékek megtalálása és kibontakoztatása.
- Olyan készségek kialakítása, amelynek révén képesek lesznek kreatívan a maguk megalégedésére tevékenységet folytatni (főként kézművesség, rajz, tánc, praktikus tevékenységgel).
- Élménynyújtás, örömszerzés.

Feladataink:

- Felismerni a tehetséget és megjelenési formáit.

- Segíteni a tanulókat, hogy fejleszthessék a képességeiket.
- Ösztönözni intellektusukat és a kreativitásukat.
- Biztosítani a versenyeken való részvételt.

A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek, az intézmény minden területén, a tanórán és a tanórán kívüli foglalkozásokon is jelen vannak.

Színterei:

- tanulmányi versenyek,
- sportnapok, sportversenyek,
- pályázatokon való részvétel (rajzpályázat),
- kulturális bemutató, művészeti fesztiválok,
- szakkörök.

Az egyéni felzárkóztatás az önhibájukon kívül gyengébb tudású (elmaradott, sokat mulasztott) tanulók hiányos alapismereteit pótolja.

A közösségbe való zökkenőmentes beilleszkedést segítő feladatok:

- Szerető, elfogadó és harmonikus légkör biztosítása.
- Szoros, személyes kapcsolat kiépítése a tanulókkal.
- Pozitív tulajdonságokat megerősítő tevékenységrendszer kialakítása.
- Helyes önismeret kialakításának elősegítése.
- Érzelmek gazdagítása, megszilárdítása, önuralom fejlesztése.
- Pozitív mintaadás.
- Helyes és elvárható viselkedési szabályok kialakítása.

Magatartási, beilleszkedési gondokkal küzdőknek különböző foglalkozások (osztályfőnöki óra), egyéni és csoportos beszélgetések nyújtanak segítséget a probléma megoldásában.

I.10. A tanulási kudarnak kitett tanulók felzárkózását segítő program

Az intézmény által ellátott gyermekek sérülésükből következően fokozottan ki vannak téve a tanulási kudarnak.

Segítő eljárások:

- Képzési időszak megnyújtása.

- Egyéni továbbhaladás lehetősége.
- Magántanulói státusz abban az esetben, ha a tanuló közösségben való fejlesztése magatartás és egészségügyi problémák miatt eredménytelen.
- rehabilitációs foglalkozások, pedagógiai szakszolgálat közreműködése.
- Napközis ellátás biztosítása.
- Tanórai differenciálás.
- Kritérium orientált értékelés.
- Gyermekvédelmi prevenció a tanulói mulasztások számának csökkentésére a dobantó, orientáció és műhelyiskola osztályaiban.

Diáktámogatáson olyan segítő pedagógiai gondolkodás- és szemléletmódot értünk, mely nem a diák teljesítményét vagy felszíni viselkedését helyezi előtérbe, hanem személyét, emberi lényét, mint alakítható egésznek kívánja megközelíteni, megérteni és megerősíteni a változás és fejlődés lehetőségével.

A személyközpontú diáktámogatás működtetése több elem rendszerszerű, vagyis egymásra épülő, ill. egymást kiegészítő alkalmazásával valósítható meg.

- A rendszer középpontjában a diák áll egyéni szükségleteivel, akit az oktatók teamje fejleszt.
- A diák- oktató párrendszer (segítőpár) biztosítja a maximális egyéni figyelmet, melynek keretében egyéni beszélgetések, esetkezelések történnek.
- A szerződéses rendszer támogatja az egyéni haladást, gondozást, értékelést és erősíti a partneri viszonyt.
- A tanulási folyamat is a segítő munka része, hiszen a tanulásba beletartozik a személyek közti kapcsolattartás és kölcsönhatások összessége.
- A pedagógiai folyamatban a segítő oktató bevonja a diák nevelési környezetének minden szereplőjét, együttműködik a családdal, segítő személyekkel és intézményrendszerrel.
- A diák támogatásában résztvevő minden szereplő együttműködésével készül az egyéni fejlődési terv, mely rögzíti és értékeli a fejlesztés folyamatát.

I.11. Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

A szabályozásokat megtartva, törvényi előírásoknak megfelelő módon.

Színterei: DÖK gyűlés, iskolagyűlés.

I.12. Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az eredményes pedagógia tevékenység nem képzelhető el a szülők tevékeny közreműködése nélkül. Az iskola és az oktatók feladata az is, hogy a szülő részére segítséget adjanak gyermekük neveléséhez. Az iskolában folyó nevelési feladatok végrehajtásához az oktatóknak szüksége van azokra az információkra, amelyeket csak a szülő közölhet, amelyek segítik feltárni a tanuló fejlődését előre vivő vagy hátráltató tényezőket. Ezért az iskolának meg kell teremtenie és rendszeresen működtetnie kell azokat a fórumokat, amelyek módot nyújtanak az iskola tevékenységének megismeréséhez, a vélemények, javaslatok beérkezéséhez, érdemi feldolgozásához.

Az oktatók és az oktatók munkáját segítő dolgozók kapcsolata egyenrangú szövetség, akik egymást kiegészítve fáradoznak a tanulóink szellemi és testi fejlődésén. Összefogásuk, közös gondolkodásuk és harmonikus együttműködés fontos tényezője a nevelésnek. Találkozásaik a kölcsönös tájékoztatást és a felmerülő problémák megoldását szolgálják.

A diákok védelmében megkülönböztetett figyelmet kap az oktatói testület egységes szemlélete alapján – az értékelés, ellenőrzés, osztályozás, valamint a tanulók kulturált érintkezési formái, és az ebben való segítség nyújtás módjai. Ahhoz, hogy a szülők és az iskola közötti együttműködés eredményes legyen kívánatos, hogy:

- a kapcsolat kölcsönös tiszteletre és bizalomra épüljön,
- az interakció legyen elfogadó, nyílt, őszinte, szívélyes, jóindulatú.

Cél, hogy a szülők lássanak bele az iskolai munkába, a közösség életébe és lehetőségeik szerint vállaljanak részt benne.

A tanulókat az iskola életéről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat felelős vezetője és az osztályfőnökök tájékoztatják:

- Az iskola igazgatója legalább évente egyszer a diákközségi gyűlésen, valamint a diákönkormányzat vezetőségének ülésén.
- A diákönkormányzat vezetője havonta egyszer a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit, a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról az oktatók folyamatosan (szóban, illetve az ellenőrzőben írásban) tájékoztatják.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével, a nevelőkkel és a nevelőtestülettel.

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkatervről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják. A kollégium csoportvezető nevelője folyamatos kapcsolatot tart az osztályfőnökkel, oktatókkal és a szülőkkel.

A kollégium, mint oktató-nevelő intézmény akkor működhet eredményesen, ha tanulói érdeklődésére épít és figyelembe veszi a szülői érdekeket.

Az oktatók és a szülők közötti együttműködés formái:

- Iskolaválasztásnál lehetőséget biztosítunk intézményünk megtekintésére, a szülők számára.
- Napi, heti kapcsolatot igyekszünk kialakítani, hogy a folyamatos tájékoztatást biztosítsuk. Egyéni megbeszélésre bármikor sor kerülhet igény szerint. Fontosnak tartjuk, hogy az oktatók és a szülők folyamatosan egyeztessék az iskolai és az otthoni tapasztalatokat.
- Írásbeli értesítést (e-napló, ellenőrző füzet) alkalmazunk az iskola eseményeivel, eseti kéréseinkkel kapcsolatban.
- Évente legalább két alkalommal szülői értekezletet tartunk, a nyílt napot és a fogadó órát a szülők igényei szerint jelöljük ki.
- Szülői fórumokon felvilágosító, tájékoztató előadásokat, konzultációkat tartunk.

A dobbantó, orientáció, műhelyiskola osztályaiban ezenkívül:

- Egy tanévben legalább egyszeri alkalommal családlátogatás.
- Negyedévente egyéni fejlesztési terv értékelése a többi érdekelttel közösen.

Az iskolai és a kollégiumi oktatók együttműködése:

A tanulók oktatása és nevelése érdekében az oktatói testületeknek szorosan együtt kell működniük. Feladataikat a szervezeti és működési szabályzataik határozzák meg.

A kollégiumi oktatók részt vesznek az osztályozó értekezleteken. Az egyes tanulókat érintő kérdésekben a kollégiumi oktatók és az osztályfőnökök szorosan együttműködnek. A jelentősebb iskolai eseményekről, rendezvényekről az igazgató útján tájékoztatást kapnak a kollégiumi oktatók, a kollégiumi rendezvényekről, eseményekről pedig az iskola oktatói.

A szülői munkaközösség legfontosabb feladata:

Megfelelő kapcsolat kialakítása szülők és az iskola vezetői, oktatói és dolgozói között. Az iskola részeként fejti ki tevékenységét. Az iskolába járó és a kollégiumban lakó valamennyi tanuló szüleinek érdekképviselőjét látja el.

A szülők véleményezési jogának egyéb lehetőségei:

- Kérdőíves felmérés az iskolában folyó oktató-nevelő munkáról, a felmerülő igényekről;
- Tanórán kívüli, speciális foglalkozások, tanfolyamok indítása kérésre, javaslatra.

Az iskola kéri a szülők segítségét társadalmi munkák, rendezvények, kirándulások szervezéséhez, előadások, foglalkozások megtartásához, az iskolai alapítvány támogatásához.

A szülők és az oktatók együttműködésére az alábbi fórumok szolgálnak:

Szülői értekezlet

Feladata:

- A szülők és az oktatók közötti folyamatos együttműködés kialakítása.
- A szülők tájékoztatása
 - az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről,
 - az országos és a helyi köznevelés alakulásáról, változásairól,
 - a helyi tanterv követelményeiről,
 - az iskola és az oktatók értékelő munkájáról,
 - saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról,
 - a gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, nevelési szintjéről,
 - az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról,
- a szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

Fogadó óra

Feladata a szülők és az oktatók személyes találkozása, illetve ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal (otthontanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.).

Írásbeli tájékoztató:

Feladata a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról.

A szülői értekezletek és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola vezetésével és a nevelőtestületével.

Belső kapcsolatrendszer

Az iskola kapcsolatteremtésének belső színterei az érdekképviselői fórumokkal való kapcsolattartásban realizálódnak.

A diákönkormányzat és az iskolavezetés rendszeres megbeszéléseket tart.

Az iskolai Szülői Közösség aktívan funkcionál, a tanulókat és a szülőket érintő kérdésekben konzultatív partner.

Kapcsolattartás fórumai: szülői értekezletek és iskolai összevont szülői értekezletek, fogadóórák.

Külső kapcsolatrendszer

Külső kapcsolatrendszerünkben központi szerepet tölt be a helyi és környező általános iskolákkal, oktatási intézményekkel, egyéni és társas vállalkozásokkal, társadalmi szervezetekkel való együttműködés.

Partnereink:

- Pedagógiai Oktatási Központ,
- Békés Megyei Tanulási Szakértői Bizottság, szakminisztériumok és a szakmai kamarák,
- Békés Megyei Kormányhivatal Munkaügyi Központjai,
- Helyi egészségügyi szervek (iskolaorvos, tüdőszűrés),
- Helyi Katasztrófavédelmi Parancsnokság, Rendőrség,
- Fogyasztóvédelmi Főfelügyelőség,
- Egyház,

- Szociális intézmények,
- Művészeti iskolák,
- Települési önkormányzatok,

I.13. Értékelés

Szerepe:

- megerősíti az eddigi tevékenység helyességét,
- feltárja a hibákat, hiányosságokat,
- a korrekció, a fejlesztés, az újragondolás szükségességét hozza felszínre.

Követelmény:

- nyilvánosság - értékelés szempontja és eredménye minden érintett számára ismert legyen.
- személyre szóló - figyelembe kell venni az egyén jellemzőit
- szakszerű eszközei, módszerei megfeleljenek a pedagógiai, metodikai követelményeknek
- ösztönző - megerősítő hatású legyen a követelményekhez való közelítést szolgálja
- folyamatos és kiszámítható legyen.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési szabályai/elvei

- Egy tanítási napon legfeljebb két témazáró dolgozat írátható.
- A témazáró dolgozatok kiemelt fontosságú jegyek, az elektronikus naplóban két jegynek felelnek meg.
- A témazáró időpontját az íratás előtt minimum egy héttel közölni kell a tanulókkal.
- A röpdolgozat/órai felelet pillanatnyi felkészültséget mér, nem kell előre bejelenteni.
- Az írásbeli számonkérés esetén a tanulóval a számonkérés értékelését 2 tanítási héten belül ismertetni szükséges.
- A házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség és készségfejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása. Azok értékeléséről az oktató dönt.
- Az érdemjegyek száma félévente minimum 3 érdemjegy.

A tanuló tanulmányi munkájának ellenőrzési és értékelési módjai

- Írásbeli témazáró dolgozat
- Írásbeli röpdolgozat
- Szóbeli felelet
- Gyakorlati feladat
- Kisérettségi
- Házi feladat
- Házi dolgozat
- Projektmunka
- Órai munka
- Órai feladat
- Szorgalmi feladat
- E-learning feladat
- Teszt feladat
- Év eleji felmérő
- Vizsgamunka
- Feladatlap
- Tanulmányi versenyen eredményes szereplés
- Nyelvi feladat
- Duális gyakorlati jegy
- Kompetenciamérés
- Tudáskvíz feladat
- Országos kompetenciamérés
- Másik intézményből hozott értékelés

A tanulói teljesítmények százalékos értékelése az érettségi követelményeihez igazodva

(Történelem, Matematika, Magyar nyelv és irodalom, idegen nyelv)

Eredmény % Érdemjegy

0 – 24% elégtelen

25 – 39% elégséges

40 – 59% közepes

60 – 79% jó

80 – 100% jeles

A tanulói teljesítmények százalékos értékelése az ágazati alapvizsga, a szakmai vizsga értékeléséhez igazítva (szakmai tárgyak...)

Eredmény % Érdemjegy

0 – 39% elégtelen (1)

40 – 49% elégséges (2)

50 – 59% közepes (3)

60 – 79% jó (4)

80 – 100% jeles (5)

A magasabb évfolyamba lépés feltétele

A tanuló félévi és év végi osztályzatát a oktatói testület osztályozó értekezleten áttekinti, és év végén dönt a magasabb évfolyamba lépésről.

Az iskolában a tanuló akkor léphet magasabb évfolyamra, ha az adott évfolyam követelményeit teljesítette, azaz minden tantárgyból legalább elégséges osztályzatot kapott.

Amennyiben a tanuló évvégén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsga letételével folytathatja tanulmányait.

Szakképzési évfolyamokon a magasabb évfolyamba lépés feltétele az összefüggő (egybe-függő) gyakorlat eredményes teljesítése is.

Szakképző iskolában a 9. évfolyamon, technikumban a 10. évfolyamon az ágazati alapvizsga követelményeit teljesítette.

I.14. A tanulmányok alatti vizsgák

Vizsgarendszerek

Osztályozó vizsga:

- Az a tanuló, aki hiányzás miatt vagy egyéb okból nem osztályozható a félév / tanév végén, az oktatói testület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet, vagy évfolyamismétlésre utasítható. Amennyiben az osztályozó vizsgán neki felróható okból nem jelenik meg a tanuló, elégtelen osztályzatot kap. Ha neki fel nem róható okból nem

jelenik meg és mulasztását igazolja, akkor pótnapot kell számára kijelölni az osztályozó vizsga letételére.

- Osztályozó vizsga előrehozott érettségi vizsgára jelentkezés esetén. (Az iskola osztályozó vizsgát a tanítási év során bármikor szervezhet.) Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni.

Az osztályozó vizsga akkor sikeres, ha a tanuló a tantárgyi követelmények legalább 50%-át teljesíti.

Különbözeti vizsgára vonatkozó szabályok:

- Különbözeti vizsgát a tanuló akkor tehet, ha más iskolából érkezik és az intézményünket kijelölő szakértői bizottság arra szóban vagy írásban javaslatot tett.
- Különbözeti vizsgát a szülő/nagykorú tanuló írásbeli kérelmére a kérelem beérkezését követő 15. és 45. nap között lehet szervezni, a különbözeti vizsga megkezdésének engedélyezését és a vizsga eredményét az igazgató határozatban rögzíti.
- Különbözeti vizsgát tehet a tanuló akkor is – szintén szülői kérelemre – ha a tanuló életkorának megfelelő osztályfoknál alacsonyabb osztályfokon tanul, ám a gyógypedagógiai rehabilitációs orientáltságú oktatás hatására hiányos ismereteit pótolta, a kultúra - technikákat elsajátította, de képességei nem teszik lehetővé a többségi intézménybe való visszavezetését. Ez esetben is szükséges a szülő írásbeli kérelme, melyet az osztályfőnök írásbeli jellemzése támaszt alá.

Javítóvizsga:

A tanulónak javítóvizsgán kell számot adni tudásáról, ha

- A tanév végén – legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott.
- A tanuló az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról igazolatlanul távol maradt, vagy azt nem fejezte be, illetve az előírt időpontig nem tette le.
- Szakmai gyakorlatból az oktató testület engedélyezte.

- Az osztályozó vagy különbözeti vizsgán elégtelen osztályzatot kapott.

Javítóvizsga az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban szervezhető.

A vizsgatárgyak részei és követelményei:

A vizsgatárgyak vizsgarészei és követelményei megfelelnek az alkalmazott képzési és kimeneti követelmény adott évfolyam teljesítésére vonatkozó előírásoknak.

Ágazati alapozó vizsga:

Ágazati alapozó vizsgát az illetékes területi gazdasági kamara a gazdasági érdekképviselői szervezetekkel, szakmai szervezetekkel együttműködve – a szakképző iskola és a gyakorlati képzés szervezője képviselőjének közreműködésével – szervezi, annak mérésére, hogy a tanuló a szakmai alapképzés során elsajátította-e az irányítás melletti munkavégzéshez szükséges kompetenciákat.

Az ágazati alapvizsga eredményének figyelembe vétele a tanuló félévi és év végi gyakorlati jegyének megállapításakor: havi gyakorlati oktatási jegyek átlaga plusz szintvizsga érdemjegye osztva kettővel. Kerekítési tényező: a szintvizsga érdemjegye felé. Amennyiben a szakma központi programja rendelkezik a szintvizsga érdemjegyének megállapításáról, akkor azt alkalmazzuk.

Szakmai vizsga:

A szakmai vizsgákat vizsgaszabályzat szabályozza. Minden technikus, emelt és felsőfokú tanulmányokat folytató tanulónak, a képesítő vizsga mellé szakdolgozatot kell készítenie.

A különbözeti vizsgáknál a helyi tanterv és a szakmai program követelményei a mérvadók. A tanuló különbözeti vizsgát tehet valamely tantárgyból, ha ez valamely osztályba, képzésbe való becsatlakozáshoz szükséges. A különbözeti vizsgára bocsátás az intézmény vezetőjének határozata alapján és aszerint történik.

Érettségi vizsga:

- rendes,
- előrehozott,
- pótló,
- ismétlő,
- szintemelő,
- kiegészítő,

- javító.

Digitális tananyagtartalmak

Az ágazati alap- és szakmai vizsgák, valamint az érettségi vizsgák sikeres teljesítéséhez az intézmény biztosít a gyakorlatban alkalmazható digitális tudástartalmakat.

Az oktatók digitális tananyagtartalmakat osztanak meg az intézményi szerveren létrehozott tudásbankban.

A digitális tananyagtartalmakat a tanulóknak a kréta rendszeren keresztül, valamint a saját osztály/csoport közösségi platformjain keresztül juttatunk el.

I.15. Az elsősegély –nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek részletesen a Szakmai Program II. Egészségfejlesztési programban találhatók.

I.16. Az iskolaváltás, valamint a tanuló átvételének szabályai

Más iskolából jelentkezett tanuló ugyanazon szakon csak eredményesen lezárt félév vagy év esetén folytathatja tanulmányait iskolánkban.

A tanulót a szakképző iskolába való jelentkezésekor tájékoztatni kell a szakképző iskola szakképzési évfolyamán megszerezhető szakképesítésekről, és az adott szakképesítésbe való bekapcsolódás feltételeiről. A szakképesítésre történő felkészítéskor a tanuló előzetes szakirányú szakmai képzése és szakirányú szakképzése a szakképző iskola Szakmai programja részét képező képzési programban meghatározottak szerint a tanuló tanulmányaiba beszámítható, amelynek mértékéről és tartalmáról az intézmény vezetője határoz.

Az intézmény vezetőjének döntése ellen a területileg illetékes kormányhivatalhoz lehet fellebbezést benyújtani. A fellebbezésre a közigazgatási hatósági eljárás általános szabályait kell alkalmazni.

I.17. A felvételi eljárás különös szabályai

Tanulói jogviszony létrehozása

Technikum

- 9-13. osztály – az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Szakképzésről szóló törvényben részletesen leírt módon.
- 13-15. osztály – az érettségi bizonyítvány megszerzése után minden év augusztus 21-ig.
- Szakközépiskolát végzettek érettségire történő felkészítése 12-13. évfolyam – a szakmai bizonyítvány megszerzése után minden év augusztus 21-ig.

Szakképző Iskola

- Az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Szakképzésről szóló törvényben részletesen leírt módon.

Szakiskola

- Az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Szakképzésről szóló törvényben részletesen leírt módon.

Orientáció, dobbantó, műhelyiskola

- Az érvényes rendeletben meghatározott időpontok betartásával, a Szakképzésről szóló törvényben részletesen leírt módon.

Kollégium

- Iskolába történő beiratkozáskor, valamint tanév végén írásban a megfelelő jelentkezési lap kitöltésével.

Tanulói jogviszony megszűnése

- Az iskolai tanulmányok befejezése előtt.
- Lakóhely változás esetén a szülő kérésére, amennyiben befogadó nyilatkozatot hoz az új iskolából.
- A Szakképzésről szóló törvénynek eleget téve a szülő nyilatkozat alapján.
- Szakértői javaslat alapján áthelyezés miatt.
- Gyerekvédelmi szakellátásban történő változás esetén.
- Az iskolai tanulmányok befejezésekor.
- A tankötelezettségi korhatár elérésével a tankötelezettségi törvénynek eleget téve. Az iskolai képzés a szülő kérésére, s a nevelőtestület javaslatára a törvénynek megfelelően meghosszabbítható.

- Tankötelesekor befejezése után, fegyelmi eljárás esetén nevelőtestületi döntés alapján.
- Sikeres érettségi vizsga és szakiskolai vizsga befejeztével.

Szünetel a tanulói jogviszonya, akinek engedélyezték, hogy tanulmányait megszakítsa.

II. Egészségfejlesztési program

II.1. Helyzetelemzés

Társadalmi környezet

Az egészségfejlesztés és annak egyik megvalósulási formája a korszerű egészségnevelés, a tanuló és a szülő részvételével az egészségi állapot erősítésére, fejlesztésére szolgál.

Az intézményünkben folyó lelki egészségfejlesztés célja, hogy elősegítse a kiegyensúlyozott pszichés fejlődést, támogassa a gyermek, a tanuló esetében a környezethez történő alkalmazkodást, felkészítsen valamint megoldási stratégiákat kínáljon a környezetből érkező ártalmas hatásokkal szemben, így csökkentve a káros következményeket, továbbá pozitív hatást gyakorolva a személyiséget érő változásokra.

Az iskolai egészségfejlesztés az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a oktatók és tanulók egészségügyi ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszicho- szociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktatói-nevelői tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Családi háttér

A családi háttér a tanulók többségénél sajnos nem rendezett; nevelő-oktató munkánkhoz csak részben kapjuk meg a szülők partneri megerősítését az egészséges életmódra neveléshez.

A kapcsolattartásban az iskola a kezdeményezőbb, felhasználva a családpedagógia hagyományos és új eszközrendszerét.

Iskolai környezet

A tanulók és dolgozók étkezéséhez nagyméretű ebédlő és tálalókonyha áll rendelkezésünkre. A mellékhelyiségek állapota kielégítő, a kézmosók száma elegendő. Az iskola gondozott udvara, igényesen kialakított parkja biztosítja a tanulóknak a szabadban tartózkodás és udvari játék lehetőségét, a sportpálya pedig kiegészíti a mindennapos testnevelés infrastrukturális feltételeit.

Az oktatott szakmáink között kiemelt szerepet kap az egészségügyi képzés. A képzéseink kapcsán kiváló kapcsolattal rendelkezünk a Pándy Kálmán Kórházzal és az Országos Mentőszolgálatl.

Magasan képzett szakemberek segítik munkánkat. Az egészségfejlesztő team kiegészül főnővérekkel, orvosokkal, védőnőkkel, mentőtisztekkel, szociális munkásokkal, mentálhigiénés szakemberekkel. Színvonalas egészségkép keretében tudjuk átadni azokat az ismereteket, amelyek kellő információval látják el a tanulóinkat. Fontosnak érezzük, hogy a család mellett az intézmény falai között is megerősítsük az egészséges életmód fontosságát, a rendszeres mozgás jelentőségét, ezzel kiegészítve a biológiai ismereteket anatómiai ismeretekkel.

Tanulóink egészségi állapotának megőrzése érdekében szükség van egészségnevelési programokra. Az iskolának minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését. Személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek, a fiatalok egészséges életvitellel kapcsolatos szemléletét és magatartását fejlesztik.

Az iskola feladata, hogy nyújtson támogatást a káros függőségekhez vezető szokások (pl. dohányzás, alkohol- és drogfogyasztás, helytelen táplálkozás) kialakulásának megelőzésében.

Az iskola feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatokra történő felkészítéssel.

Fontos, hogy az iskolai környezet is biztosítsa az egészséges testi, lelki, szociális fejlődést. Az iskola feladata az elsődleges megelőzés.

Az egészségre nevelésnek komplexitást kell alkotnia más tantárgyakkal, szabadidős tevékenységekkel, napszakokhoz kötődő egyéb cselekvésekkel, iskolai és kollégiumi élettel.

Az iskola és a kollégium a családi környezet mellett a szocializációnak azt a színterét jelenti, amelyben mód nyílik az egészségesebb életvitel készségeinek, magatartásmintáinak kialakítására és begyakorlására.

II.2. Humánerőforrás

A humán erőforrás jellemzői

Az iskolai egészségfejlesztés egyik meghatározó feltétele a jól felkészült egészségfejlesztő pedagógus, aki vezeti az oktatási, nevelési és egészségügyi szakdolgozókból alakult egészségfejlesztési teamet, csoportot és koordinálja az intézmény helyi adottságainak, szükségleteinek ismeretében tervezett iskolai egészségfejlesztési program résztvevőinek a tevékenységét. Az iskolai egészségfejlesztő team megalakítása. A csoport tagjai a helyi adottságoknak, lehetőségeknek megfelelően: az intézményvezető vagy megbízottja, az egészségfejlesztő koordinátor, aki valamilyen célirányos képzésben vagy továbbképzésben részt vett oktató, az iskolaorvos, a

védőnő, a testnevelő, a diákönkormányzatot segítő oktató. Iskolánkban kettő egészségfejlesztő tanár segíti a kollégák munkáját.

Iskolapszichológus

A pszichológus a lelki problémák megismerésében, feldolgozásában segít az oktatói testületnek. Szakmai ismeretei révén, olyan területeken adhat folyamatosan segítséget a diákoknak, tanároknak, de akár a hozzá forduló szülőknek, amelyek felismerése, problémakezelése speciális szakmai felkészültséget követel.

Iskolaorvos, háziorvos, védőnő

Az iskola egészségügyi ellátásról szóló jogszabály előírja, hogy minden iskolának legyen kijelölt orvosa és védőnője, valamint a tanulók fogászati ellátását /szűrés, ellátás/ végző kijelölt fogorvosa. Az iskola egészségügyi feladatokat az orvos és a védőnő közösen látja el.

Feladataik a következőképpen csoportosíthatók: /Ez a felsorolás minden tekintetben összhangban van az egészségügyről szóló 1997. CLIV törvény 38. § /1/ és /2/ bekezdésével/

- a tanulók életkorhoz kötött vizsgálata, amely magában foglalja a testi, érzelmi fejlődés követését és az érzékszervek vizsgálatát. Az életkorhoz kötött szűrővizsgálatok a fejlődés követésén kívül a krónikus betegségek és kóros elváltozások korai felismerésére is irányulnak /szekunder prevenció/
- közreműködés: közegészségügyi-járványügyi, környezet-egészségügyi, táplálkozás egészségügyi és balesetvédelmi feladatok ellátásában az iskola vezetésével egyeztetve /pl. elő-adás az egészséges táplálkozásról/

Az egészségfejlesztő programok lebonyolításban és szakmai ellenőrzésben elengedhetetlen segítség az iskolaorvos, iskolapszichológus és a védőnő.

II.3. Baleset megelőzés, balesetellátás:

Az osztályfőnökök minden tanév első tanítási napján balesetvédelmi oktatást tartanak, tudatosítják a baleset-megelőzéssel, munka- és tűzvédelemmel, személyi biztonsággal kapcsolatos szabályokat. A szaktanárok az első órán a tantárgyaknak megfelelő munkavédelmi és baleset-megelőző oktatást végeznek. A könnyű sérüléssel járó baleseteket helyben kezeljük. Súlyosabb sérülésnél az iskolaorvost, vagy a mentőket értesítjük a szülőkkel párhuzamosan

II.4. Egészségnevelés:

Az egészségnevelési program célja

Közvetlen célunk a tanulók egészségvédelme, egészségfejlesztése és az egészséges életmódra történő felkészítése. Ebből adódóan programunk az egészség megőrzését, kondicionálását, erősítését, fejlesztését célozza.

Ezt úgy tudjuk elérni, ha tanulóink a célhoz vezető szabályokat megismerik, elfogadják, majd mindennapi gyakorlattá tudják tenni. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások – hatékonyan – a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

Az egészségfejlesztés főbb területei

- a dohányzás visszaszorítása, illetve korlátok közé szorítása
- az alkohol- és a drog prevenció
- az egészséges táplálkozás
- az aktív testmozgás, és a mozgásszervi betegségek csökkentése
- a mentális betegségek megelőzése
- az AIDS prevenció

Kiemelt fejlesztési követelmények:

A tanulók rendelkezzenek alapvető ismeretekkel: az emberi test működéséről, a testi és a lelki egészség összefüggéséről, a betegségek és a balesetek elkerülésének módjairól. Az egészségkárosító és szenvedélybetegségek kialakulásának megelőzéséről, a szexuális kultúráról.

- **9. évfolyam:** lelki egészség, személyiség kialakulása, önismeret, önkontroll, lelki feszültség, konfliktuskezelés, technikák, testi egészség, balesetek megelőzése, egészséges táplálkozás, háztartás és környezetvédelem, káros szenvedélyek hatása
- **10. évfolyam:** lelki egészség: szorongás, stressz, feszültség, fáradtság oldásának technikái, önálló döntés képessége, személyes felelősségvállalás, pozitív-negatív élmények feldolgozásának képessége - testi egészség: betegségek és megelőzésük, egészséges öltözködés, személyi és testi higiéné, helyes testtartás, rendszeres testedzés fontossága, káros szenvedélyek hatása
- **11. évfolyam:** lelki egészség: művészi önkifejezés, humor, játék, testi egészség, egészségkárosító szokások, szenvedélyek kialakulásának megelőzése, gyógyítása, szexuális élet megkezdése
- **12. évfolyam:** lelki egészség: empátia, figyelmesség és egymáshoz való alkalmazkodás, rugalmasság-autonómia megőrzésére irányuló erő, belső stabilitás kialakítása, testi egészség: szűrőprogramok, rehabilitáció jelentősége, önvizsgálat jelentősége, betegekkel és fogyatékosokkal szembeni magatartás, káros szenvedélyek hatása

Az egészségnevelés lehetőségei osztályfőnöki órákon

- önmagunk és egészségi állapotunk ismerete /testi higiénia/, egészséges testtartás, a mozgás fontossága /testedzés fontossága/
- az étkezés, táplálkozás egészséget befolyásoló szerepe, a betegségek kialakulása és gyógyulási folyamatok /gyógyszerhasználat/
- elsősegély-nyújtási ismeretek, barátság, párkapcsolatok, szexualitás szerepe az egészségmegőrzésben /AIDS prevenció/
- személyes krízishelyzetek felismerése és kezelési stratégiák ismerete
- tanulás és tanulás technikái
- rizikóvállalás és határai /közlekedés, személyes biztonság/
- szenvedélybetegségek elkerülése /alkoholizmus, dohányzás, játékszenvedély/
- tanulási környezet alakítása, a természethez való viszony az egészséges környezet jelentősége /zaj, légszennyezés, hulladékkezelés

Hosszú távú céljaink

- tanulók életvezetésének, viselkedés- és környezetkultúrájának helyes alakítása
- betegségek megelőzése, a korai szűrésekben való részvétel biztosítása
- egészséges táplálkozás érvényesítése
- aktív testmozgás elterjesztése
- egészségkárosító magatartásformák elkerülésére
- alkohol-, drog- és dohányzás visszaszorítására nevelés
- a tanulók egészségének megőrzéséhez szükséges kompetenciák fejlesztése /életvitel, mozgásprogram, étrend kialakítása, szociális készségek/

II.5. Feladatok, tevékenységek és a megvalósítás színterei

A tanulás egészséges és biztonságos feltételeinek biztosítása érdekében minden oktató feladata megismertetni és betartatni a tanulókkal:

- a közösségi együttélés szabályait /házirend/
- a helyiségek rendjét
- a mellékhelyiségek, öltöző, mosdók helyes használatát
- tanórák közti szünetekben való szellőztetést
- napszaknak, időjárásnak megfelelő világítás használatát

- optimális osztálytermi környezet és légkör kialakítását
- a társas együttműködés alapvető normáit
- az önálló tanulás technikáit
- a padban történő helyes ülés mód elsajátítását
- a közvetlen tanulási környezet rendben tartásának szabályait
- az ebédlőben való viselkedés, az alapvető étkezési kultúra alkalmazását

Tanórai feladatok, tevékenységek

- serdülőkori önismereti, személyiség és kompetenciafejlesztő foglalkozások, problémamegoldó gyakorlatok, esetelemzések osztályfőnöki szakórákon
- az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek elsajátítása, gyakorlása, információk feldolgozása
- egészséges napirend, étkezési és tanulási szokások kialakítása
- közlekedési, fogyasztóvédelmi és balesetvédelmi ismeretek oktatása
- viselkedés és mozgáskultúra fejlesztése /osztályfőnöki, erkölcsstan, testnevelés, tánc/
- tanulók optimális terhelése
- tanulói gyűjtőmunka, kiselőadások, plakátok készítése a különböző egészségnevelési témakörök feldolgozása során
- felvilágosító előadások, oktatófilmek megtekintése
- szituációs és szimulációs gyakorlatok
- stressz- és konfliktuskezelő technikák megismerése, gyakorlása

Tanórán kívüli feladatok

- iskolai étkeztetés, a büfé egészséges életmódot támogató kínálatának biztosítása
- egészségügyi szűrések,
- pszichés problémák feldolgozásának segítése /szükség esetén a Pedagógiai szakszolgálat, Gyermekjóléti szolgálat munkatársainak, iskolaorvosnak a bevonásával/
- túrák, kirándulások
- sport és egészségnap
- versenyek, vetélkedők
- egyéni és kiscsoportos fejlesztő, felzárkóztató, tehetséggondozó, pályaorientációs programok,
- a szabadidő hasznos, értelmes eltöltését, a regenerálódást segítő egyéb programok biztosítása.

II.6. Segítő kapcsolatok

Intézményen belüli segítők	Intézményen kívüli segítők
• osztályfőnök, mint elsődleges oktató, nevelő • testnevelő, a tanulók testi, fizikai állapotának fejlesztője • nevelők, oktatók	• szülők • iskolaorvos • védőnő • pszichológus • felkért, meghívott előadók • szociális munkás • egészségfejlesztő tanár • mentálhigiénés szakember • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat • az iskola fenntartója • mentőtiszt • orvos • ÁNTSZ szakember

II.7. Az oktatók szerepe az egészségnevelésben

A gyerekek az életvitelüket többnyire minták követésével alakítják, ezért különösen fontos a oktatók példamutató életmódja. A tanár az egész személyiségével nevel, így válik az erkölcsi nevelés alapjává a példamutatás. A oktató egyéni és testületi magatartásának tükröznie kell azt a közösségi értékrendet, amire a tanulókat nevelni akarjuk. Minden ismeret és hitelesen közvetített tudás a tanulók tájékozottságának, műveltségének gyarapítása mellett erkölcsi ítéelőképességüket is segíti.

Az erkölcsi értékek a mindennapi cselekvésben alakuló szokások, az értékek tudatosulása útján válnak a hétköznapi élet irányítására alkalmas jellemformáló erővé.

Az iskola, mint lélettér is befolyásolja a tanulók egészségét és pszichikumát, ezért az iskolai környezetnek meghatározó szerepe van az életvitel és napirend alakításában.

II.8. Hatékonyság- és eredményességvizsgálat

Az egészségfejlesztési program megvalósításának hatékonyságát legalább két évente vizsgáljuk az egyes tanulók, osztályközösségek és partnerek körében az alábbi területeken és módszerek alkalmazásával:

Személyiségjellemzők	Pedagógiai megfigyelések Tanulói önjellemzés Érdeklődés felmérése
Ismeret- és attitűdváltozás	Irányított beszélgetés. Kérdőíves felmérés
Magatartásváltozás	Cselekedetek, valós élethelyzetekhez való alkalmazkodás vizsgálata folyamatkövető megfigyeléssel.
Az egészségnevelés iskolai feltételrendszere	Oktatói testületi önértékelés

Ezzel kapcsolatos teendőink:

- Gondoskodjunk az osztálytermek megfelelő, rendszeres szellőztetéséről;
- Feleljen meg az osztálytermek berendezése az egészségügyi szempontoknak.
- Figyeljenek a oktatók a gyerekek megfelelő testtartására. Az ülésrend kialakítása tegye lehetővé minden tanuló számára a megfelelő, egyéni adottságokat is figyelembe vevő (pl. rövidlátás, hallási zavar) testhelyzetben történő figyelést és tanulást. Ügyeljünk arra, hogy az ülésrend időszakonkénti változtatásával nyújtsanak változatosságot a gyermekek szemének és gerincének terhelésében;

II.9. Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai tervek

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása tanítási órákon belül (osztályfőnöki, biológia és testnevelés óra) és délutáni csoportfoglalkozásokon valósul meg. Az elsősegélynyújtás alapismeretek célja, hogy a tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát,
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket,
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit,
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat,
- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével,
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos kiemelt feladatok:

- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroljuk velük az elsősegély-nyújtási alapismereteket,
- a tanulók az életkoruknak megfelelő szinten- a tanórai és a tanórán kívüli (egyéb) foglalkozások keretében- foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.
- Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos feladatok megvalósításának elősegítése érdekében támogatjuk a oktatók részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítását elsősorban a következő tevékenységformák szolgálják a helyi tantervben szereplő (életvitel, környezetismeret, természetismeret) tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó ismeretek:

- rovarcsípések
- légúti akadály
- vegyszer okozta sérülés
- égési sérülés
- forrázás
- magasból esés

Az egészségnevelést szolgáló tanórán kívüli foglalkozás keretében évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezésére kerül sor.

II.10. Diabétesszel élő tanulókkal kapcsolatos szabályok

Speciális étkeztetésre vonatkozó szabályok

Az intézményben és a kollégiumban biztosított a meleg, diétás étkeztetési lehetőség, melyet igény szerint az érintett tanuló a társaival együtt tud elfogyasztani. A diétás ételt intézményünknek a Gyulakonyha Nonprofit Kft. biztosítja névre szólóan, elkülönített ételhordóban. Megrendelni az étkezési ügyintézőnél lehetséges.

Biztosított a speciális étkeztetéshez szükséges hűtési, adagolási, melegítési feltételek az iskolában és a kollégiumban egyaránt.

A diabéteszes tanulóknak lehetősége van szükség esetén soron kívüli étkezésre is.

A diabéteszes tanulókkal kapcsolatos iskolai szabályok

Biztosított a diabéteszes tanuló betegségével kapcsolatos egyéni igény, mint pl. tanóra alatti étkezés, mosdóhasználat, vércukorszintmérés, szükség esetén inzulinbeadás.

Kiemelt figyelmet fordítunk a testnevelés órák előtti és alatti oktatói teendőkre, hiszen a testmozgás csökkenti a vércukorszintet, a megerőltető sport viszont emelheti a vércukorértéket, ami akut anyagcsere-felborulást eredményezhet. Ha az oktató a tanóra alatt érzékel a tanulóknál tüneteket, akkor haladéktalanul értesíti az iskola védőnőjét, iskolaorvosát és a diákot biztonságos helyre (tornatermi tanáriba) kíséri.

Ha valaki rosszul van, zavartnak tűnik, sápadt, a bőre verejtékes, alacsony vércukorszintre gyanakodhatunk. Amennyiben az illető eszméleténél van, rá kell kérdezni a betegségére és arra, hogy van-e nála glükóztabletta vagy más, cukor tartalmú rágcsmálni való, ami az ilyen helyzetekben segíteni szokott.

A diabéteszes tanuló eszméletvesztése esetén mentőt kell hívni és a tanuló szüleit/gondviselőit értesíteni szükséges. A diabéteszes tanulók ellátását az iskolai védőnő, iskolaorvos és az egészségügyi végzettséggel rendelkező étkezési ügyintéző végzi.

A diabéteszes tanulók speciális igényeinek ellátására, esetleg más krónikus betegségben szenvedő (pl. epilepszia, pánikroham, stb.) tanuló ellátására vonatkozóan rendszeresen, kötelező jelleggel részt kell venni 30 órás oktatói továbbképzésen a diabéteszes tanulók speciális igényüknek az ellátása érdekében, amely beszámít az oktatók részére előírt hatvan órába (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet a szakképzésről szóló törvény végrehajtásáról, 141.§, és a 142§).

Az intézmény valamennyi tanulója részére rendszeres tájékoztatást nyújtunk a diabétesszel élők speciális igényeire vonatkozóan, akár kötelező jelleggel az osztályfőnöki órák tananyagában. Kiemelt szerepet kap a preventív szemlélet kialakítása.

Az oktatói testület tagjai rendszeres tájékoztatást kapnak az iskolában tanuló és kollégiumban lakó diabéteszes tanulókról.

A tanulók rendelkeznek diabéteszes adatlappal, ahol feltüntetésre kerülnek a tanuló személyes adatai, a betegségével összefüggő információk, gyógyszerérzékenysége, alkalmazott terápiája, rosszullétei, a gondviselő elérhetőségei, a kezelőorvos és annak elérhetősége, stb. Az adatlap mindenki számára elérhető, aki kapcsolatban van a tanulóval (pl. oktatók). Az iskolai védőnővel, iskolaorvossal szoros kapcsolatfenntartás biztosított ezen tanulók vonatkozásában. Az adatkezelési szabályzat betartása szükséges.

Az említett betegségben szenvedő tanuló szülője, gondviselője rendszeresen köteles tájékoztatni az iskolai illetékest, nyilatkozni a gyermeke egészségi állapotáról, a tanuló krónikus betegségeinek aktuális tényéről.

A diabéteszes anyagcsere ellenőrzéséhez, és az akut anyagcserefelborulás rendezéséhez szükséges eszközök

Az intézmény rendelkezik vércukorszintméréshez szükséges eszközökkel. Biztosítva van az inzulinadagolás és az önellenőrzés eszközei is az intézményben ill. a kollégiumban. A „*technikai csomag*” tartalmaz vércukormérő készüléket (tű, tesztcsík, elem), elemet az inzulinpumpához/szenzorhoz, egyszer használatos steril injekciós tűt és fecskendőt, kézfertőtlenítő/ bőrfertőtlenítő szert.

Az intézmény rendelkezik a hypoglikémiás készenléti csomaggal, mely tartalmaz szőlőcukrot, kézfertőtlenítőt/bőrfertőtlenítő szert. Az iskola a 18 évnél fiatalabb 1-es típusú diabétesszel élő tanuló szülőjének, más törvényes képviselőjének kérelmére, a gyermekkori diabétesz gondozásával foglalkozó egészségügyi intézmények szakmai iránymutatása alapján a speciális ellátást biztosítja.

Az intézmény biztosítja a vércukorszint szükség szerinti mérését, valamint szükség esetén orvos értesítését olyan oktató vagy legalább érettségi végzettséggel rendelkező foglalkoztatott személy útján, aki a szakképző intézmény által szervezett, a feladat ellátásához kapcsolódó ismeretekről szóló szakmai továbbképzésén részt vett, és aki a speciális ellátásban való részvételt vállalta vagy az iskolaorvos vagy iskolavédőnő útján a tanítási idő alatt biztosítja.

A szülő, vagy más törvényes képviselő az ellátáshoz szükséges kérelmét az Eütv. 15. § (5) bekezdésével összhangban megtett formában nyújthatja be az intézmény igazgatójának címezve.

Az esetleges rosszullét esetén az Eütv.-vel összhangban a feljebb vázolt eljárásrend lép életbe.

III. Oktatási Program

Iskolánkban három iskolatípusban folyik az oktatás:

Ágazati képzés:

- 9-13. évfolyam technikum.

Szakmai képzés:

- 9-11. évfolyam szakképzőiskola.
- 2 éves érettségire felkészítés- esti rendben.
- Érettségire épülő 1- 2 éves szakmai képzés, nappali és esti rendben.
- Egyéni tanulási utakkal a felnőttképzés esti tagozatán.

Hátránycsökkentő, felzárkóztató képzések:

- Orientációs osztály
- Dobbantó program
- Műhelyiskola

Digitális oktatás: minden oktatási forma nappali és esti tagozatán, amennyiben a járványügyi helyzet indokoltta teszi, külön szabályzat alapján. (4. számú melléklet)

Korosztályok és a tanulók csoportosítása: elsődleges az életkor szerinti csoportosítás, főleg a 9. évfolyamon, de ez az utóbbi években az átalakuló képzési szerkezet miatt teljesen heterogén.

A tanulók osztályba és csoportba sorolása az ágazati, illetve szakma választás alapján történik. Az iskola határozza meg, hogy a kötelező és a nem kötelező tanórak hány százalékánál és milyen tanóránál alkalmaz osztálybontást. Iskolánkban a technikumban matematika és idegen nyelv tantárgyakból szerveznek csoportbontást.

A belső szakmai gyakorlatokat a Szakképzési törvény (2019. évi LXXX. törvény a szakképzésről) 54§ (3) szerint előírtaknak megfelelően csoportbontásban végezzük. Célunk, hogy az ismereteket elmélyítsük, több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására a kiscsoportos gyakorlati modulok foglalkozásain.

Egyéni és kiscsoportos foglalkozást a tehetséggondozás, a hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása céljából, valamint az SNI, BTMN-es tanulók, az Orientációs osztály, a Dobbantó és a Műhelyiskola keretein belül szervezünk.

Kompetencia alapú értékelés a dobbantó és orientációs programban

A tanulói teljesítmény értékelésének egyik célja, hogy segítse a tanuló és a szülő objektív tájékoztatását, továbbá hozzájáruljon ahhoz, hogy az oktató team folyamatosan meggyőződjön a tanulási folyamat hatékonyságáról, lehetőséget biztosítson a pedagógiai munka nyomon követésére, és az újratervezésére, a célok újra definiálására és továbbiak meghatározására, amennyiben ezt a tanulók fejlődése megkívánja. A tanulást és annak eredményességét befolyásoló oktatói tevékenység során végzett értékelésnek adatokra és tényekre kell támaszkodnia. Az erre alapozott értékelés segíti a tanulót további tanulási módszereinek, technikáinak meghatározásában.

Az értékelési folyamatokat megalapozó tervező munka figyelembe veszi a tanuló előzetes tudását, aktuális fejlettségi szintjét, egyéni fejlődési lehetőségeit, életkori sajátosságait, az értékelés személyiségfejlődésére gyakorolt hatását és az oktatási célokat. Ennek érdekében a kiinduló állapot értékelése (diagnosztikus mérés) egy tanítási óra, tanulási egység, téma vagy program megkezdése előtt végzett adatgyűjtés. A diagnosztikus értékelés kiterjedhet a tanulók meglévő tartalmi tudására, aktuális készség- és képességfejlődési szintjére, hozzáállására, viszonyulására, kompetenciáira. Az értékelés során figyelembe kell venni a tanuló életkori sajátosságait és a tanulás korábbi és aktuális környezeti tényezőiről rendelkezésre álló információkat, továbbá az oktatási célokat. Az eredmények visszajelzésével az oktatói team útmutatást tud adni a tanulónak a tanulást várhatóan leghatékonyabban segítő tanulási módokról, illetve a kompetenciái magához viszonyított fejlődéséről.

A tanulás folyamatában több alkalommal, tájékozódó jelleggel végzett információgyűjtés, a fejlesztő, tanulást segítő értékelés és ennek visszajelzése akkor éri el a kívánt hatást, ha az a tanuló számára az értékelést követően rövid időn belül megismerhető, vele átbeszélhető. A tanulási folyamat rendszeres értékelése és visszajelzése teszi lehetővé a tanuló fejlődésének folyamatos nyomon követését az oktatói team és saját maga számára.

A kompetencia alapú értékelés (a kiinduló állapot értékelése és a fejlesztő, segítő támogató értékelés) önfejlesztésre és kitartásra ösztönzi a tanulót fejlődésének, valamint tudásának gyakori, interaktív módon történő visszajelzésével. Célja a tanuló erősségeinek és hiányosságainak felmérése, valamint az éppen kihívást jelentő célok meghatározása, és ezzel a nevelési-oktatási gyakorlatnak a célok eléréséhez történő igazítása. Az egyéni fejlesztési tervben az összegző értékelés célja annak megállapítása, hogy a tanulók tudásának, ezen belül a stabil ismeretek kialakításának és a készségek elsajátításának szintje milyen mértékben felel meg a célként kitűzött tanulási eredményeknek. Az összegző értékelés részletes szöveges értékelés, amely rendelkezik a fejlesztendő kompetenciák, tanulástámogató értékelés jellemzőivel. Az évfolyam

végén a tanuló összegző értékelése szöveges formában történik, negyedéves ciklusokban, a ciklusok egyénileg történnek megállapításra, a beiratkozás dátumának függvényében.

Az iskolakezdést követő első negyedévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért az oktatói team ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építheti. A szöveges értékelés lehetőséget biztosít arra, hogy a tanuló és a szülő részére a kompetenciák fejlődéséről az oktatói team a tapasztalatain és a követő méréseken alapuló, részletes tájékoztatást nyújtson.

Az értékelés, az alábbi kompetenciák és ahhoz rendelt mondatok formájában az egyéni fejlesztési tervben és a Krétában történik.

Munkavégzéshez kapcsolódó kompetenciák:

- Felismeri a környezetében kínálgzó tanulási lehetőségeket, ezeket kiaknázza és összhangban a felismert munkaerő-piaci változásokkal folyamatos önfejlesztésre törekszik saját személyes céljaihoz illesztve.
- A célok elérése útjában álló akadályok elhárítására kreatív megoldásokat talál - a munkafolyamatban utasításokat értelmez, követ.
- Másokat végig hallgat, és a betöltött szerepnek megfelelő kommunikációs formákat alkalmazza - tevékenységében a minőség érdekében felelősséget vállal.
- Hatékonyan és körültekintően szervezi a munkáját, melynek során másokkal együttműködik.
- Esetlegesen eltérő érzelmeiket, szándékaikat észleli, és ennek tudatában cselekszik.
- A munkatevékenység során felmerülő új helyzeteket problémaként értelmezi.
- Azok megoldásában a tanult algoritmusokat hatékonyan alkalmazza.
- Egyéni és társas probléma-megoldási folyamatokban vesz részt.
- Saját tevékenységei és a társadalmi folyamatok közötti kapcsolatot, párhuzamokat észlelve fogalmazza meg.
- Saját értékrendszerében az etikus magatartás, a csapatban végzett, minőségi munka jellemzi:
 - kollaborációs hajlam,
 - kollegiális viszonyok megértése,
 - munkafegyelem követése,
 - a monotónia-és fluktuációtűrési képesség,

- a munkaadóval és munkahely ingóságaival való etikus és gazdaságos viszony kialakítása.

Életpálya-építéssel és munkavállalói léttel kapcsolatos kompetenciák:

- Ismeri és alkalmazza álláskeresési technikákat, melynek során a munkavállalással kapcsolatos dokumentumok beszerzését és kezelését adekvátan megvalósítja.
- Ismeri az információkeresés és- szerzés módjait, hiányzó információt azonosít.
- Munkavállalói érdekeit a törvénynek megfelelően asszertívan képviseli.
- Alternatív utakat azonosít céljai eléréséhez, melyek közül azok előnyeinek és hátrányainak mérlegelésével választ.
- Az életpálya-építést a választások sorozataként értelmezi.
- Választásainak következményeit önmagára és másokra figyelembe veszi a döntéshozatali folyamatban és saját értékeit tiszteletben tartó, és saját céljait támogató döntéseket hoz.
- Az egészséges életvitel szempontjait érvényesítve tart egyensúlyt a magánélet és a munkahelyi szerepek között, felismerve ezen szerepek egymást kiegészítő voltát.
- Az életpálya során dinamikusan változó szerepek rugalmas alkalmazkodást igényelnek, s ha e szerepek mégis ütköznek, hatékony megoldásokat, stresszkezelési technikákat alkalmaz.
- Az életpálya során betöltött szerepek változó voltát felismerve képes rugalmasan alkalmazkodni a változó elvárásokhoz.
- Az eltérő szerepek eltérő elvárásait kritikai gondolkodással szemléli.
- A szokásostól eltérő szerepeket betöltő személyeket előítélet-mentesen kezel.
- A célok megfogalmazása során felismeri saját késztetéseinek és vágyainak szerepét, a cél-állítás folyamatának jelentőségét az életpálya-építésben.
- Az életpályát, mint a változások folyamatát értelmezi, melynek során a célokat és a megvalósításukhoz vezető utakat a tapasztalat hatására módosítja.
- Előrelátással és a tervezés folyamatainak tudatos alkalmazásával kezdeményezi a változásokat.

Kommunikációs kompetencia

- Felismeri a kommunikációs helyzeteket, szándékokat, hatékonyan alkalmazza.
- Ismeri a verbális és nem verbális kommunikáció alapvető sajátosságait a kettő közötti ellentmondásokat észleli.
- Különböző írott szövegeket értően olvas.

- Saját szavaival összefoglalja az olvasottak lényegét.
- Kérdéseket fogalmaz meg a szöveggel kapcsolatban.
- A nyelvtani szabályok megfelelő alkalmazásával, a célhoz illeszkedően fejezi ki gondolatait írásban széleskörűen ismert, társadalmilag elfogadott képi jelrendszereket értelmez.
- Írott szövegben ábrákat, képeket, táblázatokat értelmez.
- Az általa írott szöveget saját ábrákkal, képekkel, táblázatokkal egészíti ki.
- Különböző elektronikus csatornákon megjelenő információkat értékelő-értelmező viszonyulással kezeli, azokban saját értékrendjének megfelelően tudatosan válogat.
- Lehetőségeihez mérten kommunikációt is kezdeményez, törekszik az alapszintű felhasználói kompetenciák megszerzésére.
- Nyitott a különböző zenei, vizuális, mozgásos művészeti alkotások iránt.
- Ezeket önmaga számára értelmezi és saját érdeklődésének, lehetőségeinek megfelelően önkifejezésre is alkalmazza.
- A tanuló érti és értelmezi a kommunikációs partnerek célját és szándékát.
- Vita esetén pro és kontra érveket sorakoztat fel.
- Kommunikációs helyzetekben kritikai gondolkodást alkalmaz.

Szociális kompetenciák

- Azonosítja erősségeit és fejlesztendő területeit, érdeklődési köreit és a kedvelt, számára motiváló tevékenységeket.
- Pozitív énképet és önértékelést alakít ki és tart fenn, amely támogatja szakmai kiteljesedését, magabiztos fellépését.
- Mások érzelmeinek, gondolatainak, személyiségének, nézőpontjának azonosításával és tiszteletben tartásával és a társadalomban elfogadott általános szabályok ismeretében asszertív módon kommunikál.
- Másokat meghallgat, kezdeményez, segítséget nyújt.
- Konfliktust old meg.
- Együttműködik, páros és csoportos tevékenységekben építő módon vesz részt.
- Ismeri és értelmezi a fejlődés és változás fogalmait.
- Saját életére nézve is ki tudja fejezni az általuk keltett érzéseket és érzelmeket.
- Felismeri, mikor van szüksége segítségre és szükség esetén segítséget kér és tudja hova fordulhat segítségért.

Tanulási kompetenciák

- Önmagára tanuló egyénként tekint.
- Önértékelésének, énképének szerves részét képezik a saját magáról, mint tanulóról alkotott árnyalt és pozitív elképzelés.
- A tanulást egész életen át tartó és az élet minden területére kiterjedő folyamatnak tekinti, amely fejlődési lehetőségeket rejt magában.
- Saját tanulásában aktív és konstruktív szerepet tölt be.
- A tanulás tanulási tevékenységét egészben, folyamatként szemléli.
- Megtervezi annak szakaszait, körülményeit, és azokat oly módon szervezi meg, hogy tanulása sikeres és hatékony legyen.
- Felkutatja a tanulási céljai eléréséhez szükséges és lehetséges forrásokat.
- Azok között tudatosan válogat, a számára lényeges forrásokat kiemeli, elemzi és értékeli.
- A tanulás során kiválogatott forrásokat értelmezi.
- Szükséges mértékben megjegyzi, elsajátítja, ezáltal készségeit, képességeit fejleszti, nézeteit formálja.
- A megtanult, elsajátított ismereteket, a tanulás során felhasznált tapasztalatokat, a fejlesztett képességeket, készségeket a tanulás céljának megfelelően, a tanulás konkrét kontextusában, attól eltérő tanulási és hétköznapi helyzetekben kipróbálja, alkalmazza, gyakorolja, a tanulás eredményeit nézetei alapján értelmezi.
- Különböző tanulási módszereket, technikákat, stratégiákat ismer.
- Ezek közül többet kipróbál, és a számára hatékonyakat tanulási helyzetekben tudatosan használja.
- A tanulására folyamatosan reflektál, konkrét tanulási teljesítményét reálisan és árnyaltan értékeli.
- A tanulást fejlődésként értelmezi.

III.1. A kötelező és a nem kötelező foglalkozások tartalma

Intézményünkben a közismereti oktatás a 2020-as Nemzeti alaptanterv (NAT) közismereti kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint folyik, amely tartalmazza a kerettanterv szabad sávjainak és szabadon választható órakereteinek felhasználását is.

III.1.1. Órakeret táblázat

Iskolánk a **közismereti kerettanterv alkalmazása** során az ágazati alapvizsga követelményeire tekintettel a közismereti tantárgyak témaköreit, tartalmát és óraszámait a helyi tantervben meghatározott tananyagtartalom megtartásával szervezi.

A közismereti kerettantervben meghatározott oktatás helyi megvalósításának részletes követelményeit, óraszámait, a szabad sávok felhasználást az intézmény közismereti oktatási tervei / helyi tantervei tartalmazzák, külön mellékletben a technikumi és a szakképző iskolai képzések vonatkozásában.

Kötelezően választható foglalkozás egy idegen nyelv, minden iskolatípusban, valamint technikumban erkölcsstan, vagy hittan tantárgy a szakképzésről szóló LXXX. törvény 33. § (1)-(2) bekezdése értelmében.

Nem kötelezően választható foglalkozás:

- Tehetséggondozó foglalkozások:
 - versenyfelkészítés,
 - diáksportkör.
- Tanulósobai foglalkozások a kollégiumban (igény szerint minden tanuló számára ingyenesen igénybe vehetők)

Testnevelés:

Az egészségfejlesztő iskolai testmozgás program célja a tanulók egészséges testi-lelki fejlődésének elősegítése a testmozgás eszközeivel, hiszen tapasztaljuk, hogy a modern kor, és az azzal együtt járó technológiák az embert olyan életmódba kényszeríthetik, amely a mozgásszegény életmódhoz, a fizikai képességek hanyatlásához vezethet, áttételesen előidézve ezzel a szellemi teljesítmény romlását is. Az iskolai testnevelés és a sport keretei között az egészségnevelés, a szociális kompetenciák, a csapatmunka, valamint a társakkal történő kreatív együttműködés egyaránt fejleszthető.

Annak érdekében, hogy az egészségfejlesztő testmozgás hatékonyan megvalósuljon, az alábbi sajátos egészségügyi és pedagógiai szempontoknak kell teljesülniük:

- Minden testnevelési óra és egyéb testmozgási alkalom örömet és sikerélményt jelentsen még az eltérő adottságú tanulóknak is.
- A testnevelés és sport személyiségfejlesztő hatásai érvényesüljenek a teljes testmozgás-programban.
- A testmozgás-program életmód-sportokat, életminőség-sportokat is tanítson meg (olyan sportokat, amelyeket egy életen át lehet folytatni az életminőség javítása érdekében).
- A testmozgás-program játékokat is tartalmazhat.
- A szakmák egyoldalú terheléséből adódó deformitások, egyoldalú terhelések következményeinek, megelőzése fontos feladat.

A heti óraszám fele a Testnevelés és sport műveltségterületében jelzett sporttevékenységekre (úszás, néptánc, közösségi és más sportjátékok, szabadtéri sportok, természetjárás, kirándulás), vagy az iskola lehetőségeinek és felszereltségének megfelelően különféle más sporttevékenységekre fordítható (mozgásos és ügyességi játékok, csapatjátékok, sportrendezvények).

III.2. A választható tantárgyak, foglalkozások és a oktatóválasztás szabályai

Választható tantárgyak, és oktatóválasztás:

A rendeletekben, törvényekben meghatározott eljárási rend betartásával.

Választható foglalkozások:

Szakkörök és érdeklődési körök

A tanórán szerezhető ismeretek elméleti és gyakorlati bővítése mind a tanulók, mind az iskola érdeke. Erre lehetőség nyílik az iskola által szervezett foglalkozásokon.

Sport

A tanulók és szülők körében végzett felmérés, valamint az iskola adottságainak figyelembevételével az alábbi sportágakban tervezünk foglalkozásokat:

- atlétika,
- labdajátékok (labdarúgás),
- önvédelem,

- röplabda,
- kézilabda.

A felsoroltak elsősorban a tantervi anyag kiegészítéseként a különböző versenyekre való felkészítést és az iskola hírnevének öregbítését szolgálják.

Könyvtárhasználat

Az iskola könyvtárait minden tanuló használhatja. A fentiek megszervezése az iskola részére a fenntartó által biztosított éves órakeret lehetőségein belül történik.

Önköltséges szolgáltatások

- Kirándulások: célja a tanulók földrajzi ismereteiknek bővítése, hazánk nevezetes tájainak, városainak, műemlékeinek megismertetése, közösségfejlesztés.
- Színházlátogatás: a sokoldalú nevelés egyik színtere.
- Sportpálya, edzőterem használat: a sportköri foglalkozáson kívül.
- Sí tábor.
- Speciális tanfolyamok: /pl.: gépjárművezetés, stb./

III.3. Érettségi vizsga

A szakképzési törvény (2019. évi LXXX törvény a szakképzésről) 92. §

(1)* Az érettségi vizsgán a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy az Nkt¹-ban meghatározott vizsgatárgyakból ad számot tudásáról azzal, hogy az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya helyett szakmai vizsgát kell tenni. A technikumban folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan letett szakmai vizsga a tanuló, illetve a képzésben részt vevő személy adott vizsgatárgyból letett emelt szintű érettségi vizsgájának felel meg. Az érettségi vizsgáról valamennyi érettségi vizsgatárgy és a szakmai vizsga sikeres letételét követően lehet érettségi bizonyítványt kiállítani.

(2) Az, aki a szakképző iskolában folytatott tanulmányokhoz kapcsolódóan szakmát szerzett és annak megszerzését követően kíván érettségi vizsgát tenni, mentesül az érettségi vizsga kötelezően választandó vizsgatárgya alól.

(3)* Az érettségi vizsgán az érettségi vizsga kötelező vizsgatárgyai helyett, a sajátos nevelési igényű vagy fogyatékkal élő személy – jogszabályban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat.

¹ 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről

(4) Az érettségi vizsga megszervezésére és lebonyolítására az Nkt.-t kell alkalmazni.

100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet (érettségi vizsgaszabályzat) 12. §⁵⁴

(1)⁵⁵ Érettségi vizsga a tanulói jogviszony keretében, az érettségi bizonyítvány megszerzése előtt abból a vizsgatárgyból tehető, amelynek a helyi tantervben a jelentkező számára az adott tantárgyra vonatkozóan meghatározott követelményeit az érettségi vizsgára jelentkező teljesítette, tudását osztályzattal értékelték, és ezt bizonyítvánnyal igazolni tudja.

Ha a tanuló olyan vizsgatárgyból kíván érettségi vizsgát tenni, amelyből középiskolájának helyi tanterve szerint nem tehet érettségi vizsgát, e vizsgatárgy esetében a jelentkezési feltételt vendégtanulói jogviszonyban, másik középiskolában teljesítheti.

Az érettségi bizonyítvány megszerzése utáni, továbbá a középiskolai tanulmányok sikeres befejezését követően, tanulói jogviszonyon kívül tett érettségi vizsgán bármely vizsgatárgyból, az előzetes tanulmányok vizsgálata nélkül – idegen nyelv esetén a magyar köznevelési rendszer középiskolaiban tanított nyelvekből – tehető érettségi vizsga.

A tanulói jogviszonyon kívül, a középiskolai tanulmányok sikeres befejezése nélkül érettségi vizsga nem tehető.

(15a)⁷⁸ Ha a tanuló a középiskola elvégzését követő érettségi vizsgaidőszakban az írásbeli érettségi vizsgaidőszak kezdetéig nem rendelkezik az Nkt. 6. § (4) bekezdésében a *közösségi szolgálat* teljesítésére meghatározott feltétellel, érettségi vizsgáit nem kezdheti meg, az adott vizsgaidőszakra vonatkozó összes érettségi jelentkezését az igazgató törli.

III.3.1 Érettségi vizsgatárgyak

Közismereti érettségi vizsgatárgyak 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól érvényes vizsgakövetelményei szerint (2020-as Nat-ra épülő vizsgakövetelmények)

Kötelező vizsgatárgyak

- magyar nyelv és irodalom
- történelem
- matematika
- élő idegen nyelv (német vagy angol)
- kötelezően választandó vizsgatárgy technikumban az ágazatának megfelelő szakmai vizsgatárgyak: egészségügyi ismeretek, rendészeti ismeretek, vendéglátóipari ismeretek, kereskedelmi ismeretek, informatikai ismeretek

III.3.2 Választható érettségi vizsgatárgyak

100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet (érettségi vizsgaszabályzat) 6. §

(7)¹⁸ Ha a vizsgázót – az Nkt. 56. § (1) bekezdése vagy a szakképzésről szóló 2019. évi LXXX. törvény 60. § (2) bekezdése alapján a kötelező és a kötelezően választandó érettségi vizsgatárgynak megfelelő tantárgyból középiskolában – *mentesítették* az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés, minősítés alól, akkor az adott tantárgy helyett a vizsgázó egy másik, általa választott vizsgatárgyból tehet érettségi vizsgát. A vizsgázó részére – a szakértői bizottság szakvéleménye alapján – kérelmére engedélyezni kell az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását, és biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt.

Választható közismereti érettségi vizsgatárgyak: testnevelés, digitális kultúra, biológia, állampolgári ismeretek.

III.3.3 Előrehozott érettségi vizsga

A szakképzési törvény végrehajtási rendelete (12/2020. (II. 7.) Korm. rendelet) **258. § (1)** Előrehozott érettségi vizsga – a szakmai vizsga kivételével –

a) az Nkt.-ban meghatározott bármely kötelező érettségi vizsgatárgyból – az idegen nyelv érettségi vizsgatárgy kivételével – legkorábban a tizenkettedik évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában,

b) bármely más érettségi vizsgatárgyból és idegen nyelv érettségi vizsgatárgyból legkorábban a tizenegyedik évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában tehető a tanulói jogviszony fennállása alatt, a szakképző intézmény szakmai programjában a tanuló számára az adott vizsgatárgyra vonatkozóan meghatározott követelmények teljesítését követően.

(2) Az előrehozott érettségi vizsga a közösségi szolgálat teljesítésére tekintet nélkül megkezdhető.

(3) Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, azzal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. A továbbhaladás során e tekintetben a szakmai programban foglaltak szerint kell eljárni, azzal, hogy az idegen nyelvből letett előrehozott érettségi vizsga a szakmai nyelvi foglalkozáson való további részvétel alól nem mentesít.

Előrehozott érettségi vizsgatárgyak

Legkorábban a **tizenegyedik** évfolyam október–novemberi vizsgaidőszakában:

- állampolgári ismeretek
- biológia
- testnevelés
- digitális kultúra
- idegen nyelv

Legkorábban a **tizenkettedik** évfolyam május–júniusi vizsgaidőszakában:

- magyar nyelv és irodalom
- történelem
- matematika

III.4. Középszintű érettségi vizsga témakörei

Az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Kormányrendelet szerint: „2. § *Az érettségi vizsga központi vizsgakövetelményeit a 3. számú melléklet szerinti általános követelmények, valamint az Nkt. 6. § (1a) bekezdése szerint kiadott részletes vizsgakövetelmények alkotják.*

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény szerint:

„6. § (1a) Az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeit a köznevelésért felelős miniszter az iskolák által kötelezően alkalmazandó hivatalos kiadványként a Kormány által a köznevelésért felelős miniszter köznevelési feladatkörébe tartozó egyes feladatainak ellátására kijelölt szerv (a továbbiakban: hivatal) honlapján teszi közzé. Az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményei a honlapról nem távolíthatók el, archiválásukra az elektronikus archiválásról szóló jogszabály rendelkezéseit kell alkalmazni. Az érettségi vizsga közzétett részletes vizsgakövetelményeit a köznevelésért felelős miniszter minősített elektronikus aláírásával és olyan szolgáltató által kiadott időbélyegzővel kell ellátni, amely e szolgáltatást minősített szolgáltatóként nyújtja. Az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményeiben a közzététel időpontját és az alkalmazás kezdő dátumát fel kell tüntetni. A közzététel időpontja nem lehet korábbi, mint az időbélyegzőben szereplő naptári nap. Az érettségi vizsga részletes vizsgakövetelményei normatív rendelkezést nem tartalmazhatnak és azok tartalma jogszabállyal és közjogi szervezetszabályozó eszközzel nem lehet ellentétes.”

A 2024. május-júniusi vizsgaidőszaktól mindenkire egységesen ezek az új vizsgakövetelmények érvényesek.

III.5. A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzeti, etnikai kisebbséghez nem tartozó tanulók részére alapvetően integrált oktatást biztosítunk. A tantárgyi keretek között megjelenő etnikai kisebbség kultúrájának, képzőművészetének, zenei világának, népviseletének és életmódjának megismerése nem elkülönítetten, hanem az évfolyamok tantervi követelményeiben beépítve, az egyes témakörök részterületeiként megjelennek, és azok a Magyarországon élő többi népcsoporttal együtt tárgyalásra kerülnek.

A településen élő nemzeti, etnikai kisebbség kultúrájának megismerését az alábbi tevékenységek szolgálják:

- Tanórák.
- Osztályfőnöki órák.
- Tanórán kívüli tevékenységek:
 - szakkörök,
 - hagyományőrző rendezvények,
 - kiállítások szervezése, rendezése,
 - szabadidős tevékenységek,
 - színház- és múzeumlátogatás,
 - hangverseny látogatás.

A tanórákon és a tanórán kívüli tevékenységekben lehetőség nyílik a toleranciára való nevelésre, a másság megismerésére, tiszteletben tartására.

III.6. Az iskolai egészségnevelési és környezeti nevelés elvei

Egészségnevelés elvei

Hosszú távú célok

Hosszú távú célunk, jövőképünk, hogy az intézmény tanulóink elemi ismereteket szerezzenek és folyamatosan bővítsék azt - a közvetlen és tágabb környezetükről, egészségügyi szokásokról, az egészséges életmódról.

Ennek érdekében:

- Ki kell alakítani tanulóinkban egy egészséges szokásrendszert - egyéni képességeiknek megfelelően - mely segítségével létrejön a testi higiénia és a tiszta környezet iránti igényük.
- Fejleszteni a tanulók önbizalmát, a közösséghez való pozitív tartozását, a konfliktushelyzet kezelését, az „egészséges” párkapcsolat kialakításának módját, ezzel érve el a gyerekek lelki békéjét.
- A szokásrendszer rögzítésével kialakítani bennük (képességeiknek megfelelően) a testi higiénére, a tiszta környezetre való igényt.
- Megismertetni a személyi higiénét szolgáló eszközök használatának kiemelt jelentőségét (mosdókesztyű, külön törülköző...).
- Egyéni képességeknek megfelelően kialakítani azt a képességet, hogy a szerzett tudást alkalmazni tudják.

Középtávú célok

- Segítse megnyerni a gyermek otthoni környezetének támogatását az oktató-nevelő munkához.
- A tanuló ismerje fel, hogy a sport az energia és feszültség levezetés egyik legjobb területe, formája.
- Bővíteni a fertőző betegségekről szerzett ismereteket.

Rövid távú célok

Az egészségnevelés kerettantervi kompetenciaként az oktatás, nevelés, rehabilitáció valamennyi területén jelenjen meg.

Feladatok

A helyi tantervben fejlesztési területenként, a tanmenetben jelöljük meg a feladatokat és módszereket.

Az egészségnevelés kiemelt témakörei:

- egészséges táplálkozás,
- betegség, balesetek elkerülése,
- egészségfejlesztő testmozgás,
- higiénés magatartásra nevelés,
- függőséghez vezető szokások (alkohol, dohányzás, drog) megelőzése,

- helyes egészségfelfogás kialakítása,
- társas kapcsolatok egészségügyi kérdései,
- mentálhigiéné, krízis prevenció,
- harmonikus kapcsolat kialakítására nevelés, konfliktuskezelés,
- családi életre nevelés, szexuális nevelés.

Egészségnevelési programhoz kapcsolódó hagyományaink

- Téma nap megtartása.
- Mozgásélményben gazdag sportnap társintézmények bevonásával.
- Tanulmányi versenyeken való részvétel.
- Osztálykirándulások a természetbe, egészséges környezetbe.
- Egészséges táplálkozás gyakorlati feladatokkal klubdélután keretein belül a diákotthonban.

Egészségmegőrzés módszerei

- Egészségnevelés, egészségfejlesztés.
- Tanácsadás.
- Szűrővizsgálatok:
 - Iskolaorvosi szűrés.
 - Gyermek-ideggyógyászati felülvizsgálat.
 - Fogorvosi szűrés.
 - Ortopédiai szűrés.
 - Gyógytestnevelésre szoruló szűrése.
 - Tanulók szomatikus fejlődésének nyomon követése.
 - Munkaegészségügyi vizsgálat.

Környezeti nevelés elvei:

Törvényi háttér

Környezetvédelmi törvény célként az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítását, a környezet elemeinek és folyamatainak védelmét és a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítását fogalmazza meg.

Legfontosabb alapelvei: a megelőzés, az elővigyázatosság, a leghatékonyabb megoldás, a helyreállítás, a felelősség, az együttműködés, a tájékozódás és a nyilvánosság.

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

A **Természetvédelmi törvény** kimondja, hogy a természeti értékeink védelme, a természetvédő szemlélet kialakítása elsődleges állami feladat. Kiemelt szerepet kell biztosítani a természet értékeinek megóvásában a civil szférának és az állampolgároknak, hiszen a nemzeti kincsnek minősülő természeti értékeink megőrzése az állampolgárok és önszerveződő csoportjaik aktív részvétele nélkül nem lehetséges.

A **géntechnológiai tevékenységről szóló törvényben** is fontos feladatként jelenik meg az oktatás, a képzés és a tájékoztatás. Ennek értelmében *„Az állami feladatok ellátása során a Kormány gondoskodik arról, hogy a géntechnológiával módosított szervezetek felhasználóival, fogyasztóival az iskolai és az iskolán kívüli oktatás, képzés, tájékoztatás keretében ismertetésre kerüljön a géntechnológia lényege és alkalmazásai, az így módosított szervezetek használatának környezeti, egészségügyi, gazdasági, társadalmi hatásai és kockázatai”*.

Az **állatok védelméről és kíméletéről szóló törvény** célja, hogy elősegítse az állatvilág egyedeinek védelmét, fokozza az emberek felelősségtudatát az állatokkal való kíméletes bánásmód érdekében, valamint meghatározza az állatok védelmének alapvető szabályait. A törvény kimondja, hogy az oktatás során állatkísérletek elvégzésére a diákokat nem lehet kötelezni.

Nemzeti Környezetvédelmi Program helyzetértékelése szerint: *„A környezetvédelemben felmerülő problémák jelentős része vezethető vissza arra a tényre, hogy Magyarországon még nem megfelelő szintű a környezeti tudatosság foka. A lakosság ismeretei a környezetről, a környezetvédelemről, annak megóvásáról hiányosak, és többnyire nem megfelelő színvonalúak.”*. A társadalmi részvétel és tudatosság erősítésében kiemelkedő szerepe van a közoktatási, felsőoktatási és kulturális intézményekben folyó tevékenységnek.

A **Hulladékgazdálkodásról szóló törvény** kimondja, hogy a hulladékgazdálkodással kapcsolatos ismereteket oktatni kell, azok a Nemzeti Alaptanterv részét képezik. Ezeknek az ismereteknek az oktatásával és terjesztésével – az állami, önkormányzati intézmények és más szervezetek bevonásával, valamint közszolgálati hírközlő szervek igénybevételével – elő kell segíteni, hogy a társadalom környezeti kultúrája növekedjen.

A környezeti nevelés:

- Megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő ill. élettelen környezettel.
- Kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére.
- Felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására;
 - összefüggő rendszerben történő értelmezésére; a rendszerben felismerhető kapcsolatok megértésére;
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére;
 - kritikai és kreatív gondolkodás kialakítására, és ez által a lehetséges megoldások megkeresésére;
 - az egyéni és közösségi döntések felelősségének megértésére, vállalására környezeti kérdésekben;
 - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre.

A környezeti nevelés olyan értékek felismerésének és olyan fogalmak meghatározásának folyamata, amelyek segítenek az ember és kultúrája, valamint az őt körülvevő biofizikai környezet sokrétű kapcsolatának megértéséhez és értékeléséhez szükséges készségek és hozzáállás kifejlesztésében. A környezeti nevelés, hatást gyakorol a környezet minőségét érintő döntéshozatalra, személyiségformálásra és egy széles értelemben vett viselkedésmód kialakítására.

Hosszú távú célok:

Célunk, hogy tanítványaink egyéni képességeiknek megfelelően környezettudatos felnőttekké váljanak. Ennek érdekében tanulóinkban ki kell alakítanunk:

- A környezettudatos magatartást, mely esetükben a pozitív mintakövetést, a tudatos odafigyelést és az egyéni képességekhez és lehetőségekhez mért környezetvédelmi tevékenység szintjét jelenti.
- A személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartást és segített életvitelt.
- Környezet értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igényét és akaratát.
- A természeti és épített környezet szeretetét és védelmét, a sokféleség őrzését.
- Egészséges életmód igényét és el kell sajátítani az ehhez vezető, általuk is követhető technikákat, módszereket.

- Az általános célokra vonatkozó érték- és szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozását, elemi szintű ökológiai gondolkodás kialakítását.
- Fenntarthatóságra nevelést.
- A környezetesztétika hatékony fejlesztését.
- Érzelmi és értelmi környezeti nevelést.
- Toleranciát és segítő életmódot.

Rövid távú célok:

A környezeti nevelés az oktatás és a nevelés valamennyi területén jelenjen meg.

Feladatok: A helyi tantervben fejlesztési területenként jelöljük meg a feladatokat és a módszereket.

Siker kritérium:

- környezeti nevelési tartalom a tanórákon;
- változatos, cselekvésbe ágyazott tanítási módszerek.

Erősítsük a tantárgyközi kapcsolatot, egységben lássák a tanulók az egy témához tartozó ismeretet.

Feladatok: Projektek kidolgozása /jeles napok, aktuális helyi programok.

Siker kritérium:

- rendszerszemlélet kialakítása
- ismeretek összekapcsolódnak.

A oktatók, minden dolgozó és minden szülő személyes példájukkal legyenek környezettudatos életvitel hiteles terjesztői.

III.7. Az iskolán kívüli környezeti nevelés néhány javasolt helyszíne:

Hagyományos tanórai oktatásszervezésben

Tanórán:

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak az olyan, a hétköznapi élettel is kapcsolatos vonatkozások, amelyek a diákokhoz is közel állnak. Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit szintén felhasználjuk, alkalmazzuk. Így lehetőség nyílik az élményszerű

tanításra és tanulásra. Fontosnak tartjuk, hogy a diákjaink komoly elméleti alapokat szerezzenek, mert véleményünk szerint csak így lehet okosan, átgondoltan tenni a környezet megóvásáért.

Tanórán kívüli programok:

- A gyerekek olyan versenyeken és pályázatokon indulhatnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat.
- Az iskolában rendszeresen különböző gyűjtési akciókat (elem-, alumínium-, papírgyűjtés) szervezünk.
- Természettudományi jellegű múzeumok látogatása pl. Gyula, Békéscsaba, Szeged.
- Szabadtéri, néprajzi múzeumok látogatása: letűnt korok embereinek életmódjáról, eszköz- és anyaghasználatáról, természettel való kapcsolatáról lehet tanítani (pl.: Gyula: Tanyamúzeum, Ópusztaszer: skanzen).
- Túrázási, kajakozási, kenuzási lehetőségek.
- Tanösvény: Szabadkígyós, Póstelek – Békéscsaba.
- Versenyek (tisztasági verseny stb.).
- Sportkörök.
- Öntevékeny művelődési lehetőségek: a mozi, tv, video-játékok éppúgy ide tartoznak, mint a könyvek, oktató programok, múzeumok vagy közösségi házak programjai, természetjárás.
- Klubdélután: egészséges táplálkozás alapjainak megismerése.
- Sportnap, kerékpártúra, gyalogtúra: értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes.

Módszerek

Játékok

- szituációs,
- érzékelést fejlesztő,
- memóriafejlesztő,
- drámapedagógia,
- egyszerű képes feladatlapok.

Riport módszer

- fotóriport saját készítésű felvételekből,

- képgyűjtemény, témaalbumok lapokból,
- sorozatrajz.

Projekt módszer

- analízis-akcióprojektek (lekvár főzése, aszalás...) aktív, kreatív munka,
- természetvédelmi és fenntartási munkák,
- rekonstrukciós munkák,
- madárvédelmi feladatok,
- szelektív hulladékgyűjtés,
- rend-, és tisztasági verseny.

III.8. A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

A hátrányos helyzetű tanulókat, valamint a tanulásban elmaradt hátrányos helyzetű tanulókat korrepetálással segítjük és biztosítjuk annak esélyét, hogy a választott iskolát eredményesen elvégezzék.

E cél elérésének érdekében, ha szükséges, külső szaktanárokat is igénybe veszünk. A tanulók részére tanulás-módszertani foglalkozást szervezünk. A szilenciumon az egyéni és csoportos foglalkozás keretében a tanulók között meglévő műveltségi, képességbeli, felkészültségi, neveltségi különbségek csökkentésére törekszünk.

Feladatunk:

- a lemaradt tanulók tantárgyi korrepetálásának megszervezése;
- szilenciumon egyéni foglalkozás biztosítása;
- idegen nyelvi, tantárgyi korrepetálás;
- számítógépes alkalmazások használatának segítése;
- szakrajz-szakmai tárgyak felzárkóztatásában segítségnyújtás;
- könyvtárhasználat;
- a testedzés és a sportolás biztosítása.

A tervezett felzárkóztató foglalkozásokhoz a szükséges szaktanári lehetőségekkel rendelkezünk. A felzárkóztató foglalkozások a választható órakeret terhére az igényeknek megfelelően változtathatók. A tanuláshoz való viszony, a későbbi önképzésre való igény, annak módja és jellege azoktól a magatartási formáktól és szokásoktól függ, amelyeket az egyén az iskolaidő alatt szerzett és gyakorolt be.

Nagyon fontos, felelősségteljes feladat hárul az osztályfőnökre, és az osztályban tanító tanárookra hogy feltárják az osztályba járó tanulók közül kik a tanulásban kudarcnak kitettek.

Már a 9. évfolyamban ki kell szűrni azokat a tanulókat, akik tanulási nehézségekkel küzdenek. Ebben segítséget kérhetünk a nevelési tanácsadótól (megfelelő létszám esetén helyben végzik a tanulók vizsgálatát).

A felmérés során ki kell derülnie, hogy mi a kudarc oka:

- otthoni szociális helyzet, ingerszegény környezet;
- a szorgalom hiánya;
- a céltudatosság hiánya;
- képességbeli hiányosság;
- nem megfelelő tanulási módszer;
- az előképzettség hiányossága, stb.

A felzárkóztatás módszerét csak az okok megállapítása után lehet meghatározni. Tisztában kell lenni azzal, hogy a tanulási nehézségek csak nagyon ritkán vezethetők vissza egyetlenegy okra. A probléma - az esetek többségében - általában igen összetett, ezért a korrigálás is igen idő- és energiaigényes.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatásában jelentős szerepe van:

- a nevelők és a tanulók személyes kapcsolatának;
- a tanulók egymás közötti személyes kapcsolatának (ne közösiítsék ki a gyenge, beszédhibás v. más problémával küszködő társaikat);
- tanuló párok alakításának (a szorgalmas, segítőkész tanulók sokat tudnak lendíteni gyenge társaikon, ha együtt tanulnak);
- minden tanár feladata, hogy a tanórai tanulás megszervezésénél vegye figyelembe a tanulók egyéni képességeit, és módszereit az osztály tanulóinak képességeihez igazítsa;
- megfelelő, kis létszámú csoportban történő korrepetálás v. felzárkóztatás lehetőségének biztosítása.

Nagyon fontos, hogy diákjainkat ne csak a 9. osztályban figyeljük. Vegyük észre, ha tanulóink közül valaki tanulmányi munkájában, magatartásában negatív irányban változik. Ha csak egy mód van rá, derítsük ki, hogy ennek mi az oka, hogyan lehetne visszafordítani a folyamatot.

A szülői értekezletek, a fogadóórák alkalmával segítjük a szülőket nevelési, életvezetési gondjaik megoldásában.

A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

A középiskolában jelentkező tanulási hátrányok, kudarcok többféle – szociális és mentális – hátrányra vezethetők vissza. Az általános iskolához képest igen nagy váltást jelent a középiskolába kerülés – mind tanulási, mind lelki szempontból. A tanulók különböző előképzettséggel, eltérő családi háttérrel, különböző (sokszor helytelen) tanulási módszerekkel rendelkeznek; ezek a tényezők tanulási kudarcokhoz vezethetnek.

A tanulási hátrányok és nehézségek felismerése az osztályfőnök és a szaktanárok feladata. Abban a kérdésben, hogy a tanuló tanulási nehézséggel küzd-e, a nevelési tanácsadó megkeresésére a szakértői és rehabilitációs bizottság dönt. Az okok feltárásában, esetleges kezelésében az iskola nevelői, és az iskolapszichológus is segítséget nyújthat.

A kezdeti (általános iskolából hozott) tanulási-tudásbeli hátrányok kiszűrése és csökkentése, illetve a felsőbb évfolyamokon a tanulási kudarcok kezelése elsősorban az iskola feladata.

A hatékony tanulás módszereinek megismertetése a diákokkal és a tanulási nehézségekkel küzdők felzárkóztatása

A hagyományos, korszerűtlen iskolában az ismeretek átadását és ennek reprodukív számonkérését helyezték előtérbe, amely napjainkra megkérdőjelezhető. Oktató munkánk középpontjába a következtetésekre képes gondolkodásmód és az önálló, kreatív véleményalkotásra való nevelést helyezzük. Meggyőződésünk, hogy tanulóinknak stratégiai tudást is át kell adnunk, amely leírja az adott ismeret elsajátításának mikéntjét. Célunk egyrészt a tanuláshoz való pozitív hozzáállás formálása, másrészt a hatékony tanulási technikák kialakítása. Ennek legfontosabb feltevése, hogy a tanítás során nemcsak a tanulók figyelmére, emlékeztetere hagyatkozunk, hanem arra is törekszünk, hogy a tanulók minden pszichés működését aktivizáljuk (érzékelés, észlelés, figyelem, emlékezés, képzelet, gondolkodás, cselekvés, érzelem, akarat).

Az osztályt ismételő tanulókat egyénenként és kiscsoportokban hozzásegítjük, hogy tanulási problémáikat minél könnyebben tudják leküzdeni. A tanulót egyéni képességéhez igazodó tanulási módszerek megtanításával tovább segítjük.

Célunk, hogy a tanulók felismerjék a tanulást segítő technikákat, majd kipróbálják azokat, s utána összeállítsák a teljesítmény elérésének érdekében a lehető legcélszerűbb, és legtakarékosabb eszközökkel és módszerekkel kiépített egyéni stratégiát.

A fent vázolt fejlesztéssel a következő hatásokat kívánjuk elérni:

- Alakuljon ki a tanulóknak az a képesség, hogy a szellemi munkát örömmel, alkotó módon végezzék, még akkor is, ha közben nehézségeik, problémáik adódnak.
- Rugalmasan alkalmazkodjanak a követelmények mennyiségi és minőségi változásaihoz.
- Formálódjék az önképzésre való igényük.
- Jussanak sikerélményhez a tanulók és a oktatók egyaránt.

A felzárkóztatás feladatai:

- Képesség szerinti sávok bontása (a csoportok színvonalának megfelelő, a fejlődést biztosító tanmenetek).
- A kötelező tantárgyakon kívüli foglalkozásokon elegendő lehetőség biztosítása.
- 9. osztályban a módszerek helyes megválasztása.

Indulási hátrányok kiküszöbölése:

- Egyéni foglalkozás, korrepetálás, felzárkóztató csoportba kerülés, tanórán differenciálás, fokozott segítségnyújtás.
- A tanulmányi munka segítése: fokozottabb ellenőrzés a tanulási foglalkozásokon, differenciálás a segítségnyújtásban; több segítség nyújtása a hátrányos helyzetű, ill. lassabban haladó tanulók számára.

A felzárkóztatás módja

A tanórán belüli felzárkóztatás módja: egyéni vagy csoportos foglalkoztatás. A szaktanár feladata annak megítélése, hogy mely tanulóknak kell ebben részt venniük, illetve mennyi idő van erre. Felzárkóztatás szervezhető nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint, illetve egyéni – egy-három tanuló részére szervezett – foglalkozás keretében, egyéni fejlesztési terv alapján.

Tehetség gondozás

A tehetség a velünk született adottságokra épülő, majd gyakorlás, céltudatos fejlesztés által kibontakozott képesség. Iskolánk oktatói vallják, hogy mindenkinben van valamilyen tehetség. Ennek támogatása erősítheti a tanulók kötődését az iskolához. A tehetség gondozás alapja a minden tanulóra kiterjedő képességfejlesztés. Fontosnak tartjuk a tehetség minél korábbi tudatos fejlesztését. Az azonosítás célja, hogy felismerjük, milyen szükségletei vannak a tanulónak,

miben erős, miben jó, és ennek alapján számára a legmegfelelőbb programokat javasoljuk, amelyek fejleszthetik a benne lévő adottságokat, képességeket.

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. A versenyek, vetélkedők megszervezését, illetve a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők, szakmai munkaközösségek, szaktanárok, illetve szakoktatók végzik.

Képesség kibontakoztatását segítő pedagógiai tevékenység

Önképző körök, diáksportkör, tanfolyamok, nyelvvizsgára felkészítő programok, tanulmányi és sportversenyek, kulturális rendezvények, tanulmányi kirándulások, könyvtár és múzeumlátogatások, hitoktatás alkotják e területre irányuló tevékenységünket.

Tanfolyamokat az iskola a tanulók érdeklődésének és a szaktanár vállalkozásának függvényében indít. Az iskola által szervezett tanfolyamokon való részvételt a szülő írásban kéri a tanfolyamvezetőtől. A tanfolyamokon való részvételért félévenként előre térítési díj fizetendő.

A tanulmányi, szakmai és sport versenyeken való részvétel a kiemelkedő teljesítmények függvényében lehetséges.

A tanulók – szaktanári felkészítést igénybe véve - az intézményi, a területi és az országos hirdetésű versenyeken vehetnek részt.

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében a tanulók és a oktatók rendelkezésére áll. Használati rendjéről a könyvtári szabályzat intézkedik.

A tanulóifjúság megfelelő érdeklődése esetén a társ intézmények bevonásával elősegítjük a szakirányú önképzés lehetőségét. A munkaközösségek tananyagot kiegészítő ismeretek megszerzéséhez üzem-, és intézménylátogatásokat, az osztályfőnök és a szülői szervezet osztálykirándulásokat szerveznek. Időpontját a tanév elején tervezzük. A tanulmányi és az osztálykirándulás előkészítése során ismertetni kell a tanulókkal a kirándulás célját. A kirándulás költségeit a tanuló (szülő, gondviselő) viseli. A tanuló részére túlzott költséggel járó kirándulás szervezését kerülni kell.

Az iskola tanulói, közösségei (osztályok, diákkörök, szakkörök) egyéb rendezvényeket is tarthatnak. Az ilyen jellegű rendezvényekre az intézmény vezetőségétől engedélyt kell kérni. Az engedélyezett összejöveteleken biztosítani kell a oktató részvételt. A hit-és vallásoktatásban

való részvétel a tanuló számára önkéntes. Az intézmény együttműködik a területileg illetékes történelmi egyházakkal.

Az iskola gyermekvédelmi tevékenységének célja:

Egyre súlyosbodó szociális problémák miatt az egyes családokban olyan funkciózavarok léteznek, melyekkel a család nem tud egyedül, külső beavatkozás nélkül megbirkózni. A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység átfogja az iskolai élet egészét azzal a céllal, hogy biztosítsa a gyermekeket megillető jogok érvényesülését, védő – óvó intézkedést tegyen a rászorulóknak érdekében, öröködjön a veszélyeztetett, hátrányos helyzetű gyermekek elviselhető életlehetőségei felett.

A gyermekvédelmi tevékenység fontosabb feladatai:

- a gyermekek elemi szükségleteinek (élelem, ruházat, tanszer, pihenés) kielégítése a családban,
- a tanulók egészséges fejlődéséhez szükséges nevelési légkör biztosítása, és testi épességük megóvása a családon belül és kívül,
- a tanulók egészségi állapotának figyelemmel kísérése, rendszeres ellátás, segédeszközök hozzáférhetőségének biztosítása igény szerint,
- a család szociális-, és anyagi helyzetének megfelelően a különféle támogatások pénzbeli és természetbeli felkutatása, a hozzájárás segítése, valamint tanácsadás,
- gyors és hatékony intézkedés a gyermeket veszélyeztető helyzetekben,
- a rendszeres iskolába járás folyamatos ellenőrzése, szükség esetén eljárás kezdeményezése,
- együttműködés más intézményekkel (CSSK, GYJSZ),
- családok látogatása,
- tanulási nehézségekkel, magatartási zavarokkal küzdő tanulók kezelése,
- információáramlás a– oktató –egészségügyi dolgozó – vezető között (szoros szakmai együttműködés, esetmegbeszélés).

III.9. A tanuló jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei

A tanulók jutalmazásának alapelvei

Azt a tanulót, aki tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi, aki kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, az iskola dicséretben részesíti, illetve jutalmazza.

A jutalmazás konkrét formáit a házirend a tanulók jutalmazásának irányelvei című pontja tartalmazza.

III.10. A tanuló magatartásának és szorgalmának értékelésének alapelvei

Célja:

- A tanulók iskolai értékelése során a tanulók tudását, teljesítményét, attitűdjét, magatartását figyelhetjük meg önmagukhoz képest, illetve a közösségre megállapított követelményekhez viszonyítva.
- Az értékelés a pedagógiai folyamat része, a visszacsatolás funkcióját látja el.

Az osztályfőnökök - az osztály tagjaival megbeszélve - az osztályozó konferencián javaslatot tesznek az egyes tanulók magatartásának és szorgalmának osztályzattal történő értékelésére. Minden tanuló értékelésében a diák nevelése szempontjából legmegfelelőbb érdemjegyet kell kialakítani. Az értékelést az osztályozó értekezletet megelőzően az érintett szaktanárok megvitatják, az osztályozó értekezleten elfogadják.

Az értékelési szempontok a következők:

Magatartás

Példás (5):

Minden iskolai munkáját képességeihez, lehetőségeihez mérten általában becsületesen pontosan és megbízhatóan elvégzi. Az iskolai házirendet betartja. Az önként vállalt és rábízott feladatokat elvégzi. Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő szinten kulturált, illedelmes magatartást tanúsít iskolán belül és iskolán kívül is. Nincs semmilyen fegyelmije. Az iskola érdekében tanórán kívüli tevékenységével hozzájárul az iskola hírnevének öregbítéséhez.

Jó (4):

Iskolai munkáját képességeihez, lehetőségeihez mérten többnyire elvégzi. Az iskolai házirendet betartja. A rábízott feladatokat elvégzi. Életkorának, egyéni fejlettségének megfelelően igyekszik kulturált magatartást tanúsítani iskolán belül és iskolán kívül is. Beszédkultúrája korosztályának megfelelő szinten illemtudó.

Változó (3):

Az életkorának, egyéni fejlettségének megfelelő magatartási normákat nem képes vagy nem akarja betartani, önuralmat csak tanári felügyelet mellett gyakorol. Társaival időnként durva, játék közben sem maga a játék érdekli. Gyakran megsérti a házirendet. Iskolán kívüli negatív magatartásával hívja fel magára környezetét, társai, a közösség felnőtteinek figyelmét. Beszédstílusa udvariatlan, nyegle; szóhasználata időnként közönséges. Osztályfőnöki intéssel, figyelmeztetéssel rendelkezik. Ebben az esetben jegye a II. félévben legfeljebb jóra javulhat.

Rossz (2):

Szándékosan sérti meg a megfelelő magatartási normákat. A házirendet semmibe veszi, társait igyekszik megakadályozni annak megtartásában. Társait negatív irányba befolyásolja (dohányzás, alkoholfogyasztás, drogfogyasztás, lopás, rongálás stb.). Durva, kötekedő magatartást tanúsít, beszéde trágár. Súlyos fegyelmi elmarasztalásban részesült (igazgatói, nevelőtestületi intézés, figyelmeztetés). Ebben az esetben jegye a II. félévben legfeljebb változóra javulhat.

Szorgalom

Példás (5):

Kötelességtudó, tanulmányi munkája során tehetségéhez, képességeihez és lehetőségeihez mértent mindent megtesz. Érdeklődési körébe tartozó tantárgyakhoz kapcsolódó egyéb munkákat szívesen vállal, azokat el is végzi. A tanórai munkában aktívan részt vesz, az órákra lelkiismeretesen készül.

Jó (4):

A tanórákra lelkiismeretesen készül, azokon rendszeresen dolgozik. Kötelező munkáit jól elvégzi, de plusz feladatot nem vállal. Jó szorgalmat kap az a tanuló is, aki megelégszik a tanulás nélkül összegyűjtött ismeretekkel, általában jól teljesít, de nem a tőle elvárható szinten.

Változó (3):

A tanulmányi munkája, teljesítménye ingadozó. Minden ismeretszerzési, művelődési folyamat során szétszórtság, érdektelenség, nemtörődömség jellemzi. Iskolai felszerelése hiányos, ami munkája sikerét hátráltatja. Időnként pótolja hiányosságait.

Hanyag (2):

A tanulmányi munkában megbízhatatlan, órán nem figyel, nem vesz részt a közös munkában. Felhívásra, felszólításra sem végzi el feladatát. Szétszórtságát, érdektelenségét, nemtörődöm-ségét tetőzi, hogy felszerelése hiányos, hiányosságait nem pótolja. Jóval képességei alatt telje-sít. Legalább két tantárgyi elégtelennel rendelkezik.

A dobbantó, orientáció, műhelyiskola programban a resztoratív eljárást helyezzük előtérbe:

Az iskolai életben azt az újdonságot nyújtja ez a szemlélet, hogy ha normasértés történik, nem a gyerekek feje fölött döntünk a büntetésről, nem felülről próbáljuk rájuk kényszeríteni a sza-bályok betartását, hanem a diákokat egyenrangú partnerekként bevonva, velük együtt oldjuk meg a problémát. Lényeges, hogy eközben az érintettek egyaránt részesülnek magas kontroll-ban és komoly érzelmi támogatásban.

IV. Képzési Program

IV.1. A helyi képzési program, tanterv

A PTT-ben minden szakmára meghatározottan, az ott feltüntetett tantárgyakat és óraszámokat követve áll össze minden szakma képzési programja.

Az áttekinthetőség és a nyomon követhetőség érdekében megtartottuk a tantárgyakat.

A képzési programok ágazatonként, szakmánként terjedelmük miatt a mellékletben szerepelnek (fodrász, gyakorló ápoló, hegesztő, hentes és húskészítmény készítő, kereskedelmi értékesítő, központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő, pék-cukrász, pincér és vendégtéri szakember, szociális ápoló és gondozó).

A duális képzőhelyekkel közösen határozzuk meg az értékelés módszereit, eszközeit, melyet a duális képzés szervezéséért felelős vezető koordinál.

IV.2. A szakmák összefüggései és a tantárgyak közötti kapcsolatok

Az új törvényi lehetőségeket kihasználva a projektoktatás és portfóliókészítés során elengedhetetlen az egyes ágazatokon és szakmákon belül a tantárgyak és tananyagtartalmak összekapcsolása.

A projektek lehetőséget teremtenek a tantárgyak közötti koncentráció kihangsúlyozására, az évfolyamszintű vagy iskolai szintű projektek keretében a szakmák közötti kapcsolatok, összefüggések kerülnek előtérbe.

Mindezek valós megjelenítése folyamatosan történik a projekt-ötletek kidolgozása és megvalósítása során.

A helyi képzési programok összeállításánál a duális képzőkkel együtt kell meghatározni az ágazati alapoktatás megszervezésének kérdéseit, együttműködési folyamatát, módszereit, eszközeit, a gyakorlati képzés előkészítésére, szervezésére és lebonyolítására vonatkozó szabályokat. Fontos, hogy a tanulói munkanapló is tanulási eredmény alapú legyen.

Az együttműködési, kapcsolati háló kialakításában több duális partnerek működnek közre.

IV.3. A megvalósuló együttműködési formákat

Az iskolai projektoktatás

A tevékenység alapú oktatás új szemléletbe helyezi a tantermi és tanműhelyi munkát iskolában. Az oktatóink új tanítási stratégiát, a tanítás tartalmát, módszereket, eszközöket vezetnek be, így előtérbe kerül minden szakmánál a projektoktatás megvalósítása és bevezetése.

Eszközei:

- KKK, PTT.
- Projektfeladat tervezőlapok.
- Oktatói projekt ellenőrző lista.
- Elvárt kompetenciák összegzése: ismeret, készség, attitűd, önállóság.

A tervezés és a projekt összeállításakor, figyelembe kell venni, hogy az adott tanulási eredményeket milyen tartalmakkal, módszerekkel, feladatokkal, eszközökkel lehet a legeredményesebben fejleszteni, értékelni a projekt tervező lapon. Minden projektnek a KKK-hoz kell igazodnia, melyben meg kell határozni a konkrét célokat és részfeladatokat, tantárgyakhoz kötöten, egy-egy témakörhöz kapcsolódóan. A tervezés során meg kell határozni az elérendő eredményeket. A projektben meg kell határozni a feladatrészekhez kapcsolódó munkaformákat. Össze kell állítani a minimális eszköz és anyag listát. Meg kell határozni a lebonyolítás helyszínét pl. tanterem, műhely.

A projekt befejezésekor:

A projekt zárása során el kell végezni az értékelést, amelyet folyamatos ellenőrzés előz meg. A projekttervben kell meghatározni a záró értékelés módját és eszközeit. A hiányosságokat, hibákat elemezni kell, és a korrekciókat el kell végezni.

A tanítási-tanulási folyamat kialakítása során megállapítjuk a tanulási eredmény célját és a hozzá vezető utat, amelyre épül az elsajátíttatás eredmény-cél metodikája.

Eredmény, cél:

- ágazati alapvizsga (szakiskola 9. évfolyam, technikum 10. évfolyam),
- szakmai vizsga.

A konkrét készségeket, attitűdöket szakmánként a helyi oktatási programban kerülnek meghatározásra. A projekt alapú oktatás során figyelembe kell venni a KKK-ban és a PTT-ben meghatározott követelményeket.

Ezt található meg az iskolai oktatási programban, amely lehetőséget ad, konkrétan meghatározza egyes tantárgyakat és óraszámait.

IV.4. Projekt alapú oktatásszervezés

A projekteken keresztüli és a hagyományos tantárgyi oktatás módjai:

- napi projekt,
- heti projekt,
- tantárgyi un. éves projekt,

amelynek megvalósítása történhet iskolánkban vagy a duális képzőhelyen.

Értékelés

A projekt eredményének adatait digitálisan és tárgyi formában szintén tárolásra kerülnek.

Az összegyűjtést a projektvezető végzi, az archiválást az iskola rendszergazdája, aki átadja iktatásra.

A projektmunkákhoz szöveges értékelést kell készíteni.

Értékelésre kerül:

- a tanuló projekt feladatban nyújtott teljesítménye,
- egy-egy osztályzat tanulási területenként,
- egy-egy osztályzat tanulási témánként.

IV. 5. Projektfeladatok tervezése szakmánként:

Fodrász			
---------	--	--	--

Projektszint: osztályszintű ☐ évfolyamszintű ☐ **csoportszintű** ☐

Osztály: 9. évfolyam.

Ágazat/szakma: szépeészet/ fodrász (technikum).

Projekt témája: kollázskészítés.

Résztevők feladata:

- a technikához szükséges alapfogalmak és gyakorlatok elsajátítása
- biztos eszkökezelés kialakítása
- kutatómunka folytatása adott témakörben
- tanulói elképzelések kreatív megvalósítása

Munkamódszer: egyéni/csoportos.

Végeredmény értékelési módja:

-szöveges értékelés

-osztályzattal történő értékelés:

- egy osztályzat a projektfeladatban nyújtott teljesítményéért
- egy-egy osztályzat tanulási területenként
- egy-egy osztályzat tanulási témánként

Csoport létszáma:

Csoportok száma:

A projekt felelőse/-i: képzésben résztvevő oktatók.

Projekt részfeladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Alapfogalmak ismertetése.	Megérti, elsajátítja a szükséges fogalmakat.	Technikai alapfogalmak.	Együttműködés, önálló munkavégzés, kreativitás, pontosság, kooperativitás, kitartás, kudarc-tűrés.	Teljesen önállóan.
Papírkollázs összeillesztése mozaikszerűen, képalkotás céljából	Kollázst készít megadott témakörben.	A kollázstechnika, a kollázsalkotás folyamatának lépései.	Együttműködés, önálló munkavégzés, kreativitás, pontosság, kooperativitás, kitartás, kudarc-tűrés.	Teljesen önállóan.

textilkollázs összeillesztése mozaikszerűen, képalkotás céljából	Kollázst készít megadott témakörben.	A kollázstechnika, a kollázsalkotás folyamatának lépései.	Együttműködés, önálló munkavégzés, kreativitás, pontosság, kooperativitás, kitartás, kudarc-tűrés.	Teljesen önállóan.
Természetes anyag kollázs összeillesztése mozaikszerűen, képalkotás céljából.	Kollázst készít megadott témakörben.	A kollázstechnika, a kollázsalkotás folyamatának lépései.	Együttműködés, önálló munkavégzés, kreativitás, pontosság, kooperativitás, kitartás, kudarc-tűrés.	Teljesen önállóan.
Projekt értékelése				

A projekt kapcsolata a közismerettel:

Projekt részfeladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Matematika: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Kreativitás.	Szimmetria, geometriai alakzatok (síkbeli, térbeli).	Együttműködés, pontosság.	Oktatói segítséggel.
Testnevelés: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Állóképesség fejlesztése, prevenció.	Állóképesség, helyzetváltoztatás.	Erőnlét, kitartás.	Szakmai elvárásoknak megfelelés.
Idegen nyelv: színek, alakzatok, természetes és mesterséges anyagok.	Kommunikációs	Lexikai ismeretek	Nyitottság, udvariasság, együttműködés	Hivatástudat erősítése
Kommunikáció-magyar: leírás készítése az evőeszközök használatáról.	Finommotoros mozgások fejlesztése, találékonyság	Meglévő ismeretek alkalmazása, bővítése	Nyitottság, innováció	Szakmai felelősség és hivatástudat

Történelem: hajviselet története az ókortól napjainkig.	Tájékozódás térben és időben.	Görög, római, reneszánsz kori, barokk kori, rokokó hajviseletek, mai hajviselési trendek (Hair, Beatles)	Nyitottság, információszerzés, összefüggések feltárása.	Hivatástudat erősítése.
Természetismeret: természetes és mesterséges anyagok.	Rendszerezőképesség.	Meglévő ismeretek alkalmazása.	Nyitottság.	Rendszerezés.

Hegesztő

Projektszint: osztályszintű ☐ évfolyamszintű ☐ **csoportszintű** ☐

Osztály: 9. évfolyam.

Ágazat/szakma: gépészet/hegesztő.

Projekt témája: Talpas derékszög készítése, műszaki dokumentációval.

Résztvevők feladata:

- megismeri a géprajzi szabályokat, előírásokat,
- megismeri a műszaki rajzok tartalmi követelményeit,
- megismerik a vetületi és metszeti ábrázolásszabályait,
- megtanulja a munkakörnyezetére vonatkozó munkabiztonsági és környezetvédelmi szabályokat,
- megismeri a kézi és kisépéses forgácsoló megmunkálások eljárásait,
- megismeri a furatmegmunkálás egyszerű technológiáit.

Munkamódszer: csoportos/egyéni.

Végeredmény értékelési módja:

-szöveges értékelés

-osztályzattal történő értékelés:

- egy osztályzat a projektfeladatban nyújtott teljesítményéért
- egy-egy osztályzat tanulási területenként
- egy-egy osztályzat tanulási témánként

Csoport létszáma:

Csoportok száma:

A projekt felelőse/-i: képzésben résztvevő oktatók

Projekt rész-feladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Műszaki dokumentációt készít a talpas derékszögről. Majd elkészíti a terméket.	Műszaki rajz készítése után. Kiválasztja az egyszerű, fémről készült alkatrészek gyártásához	Vizualizálja a műszaki rajzon szereplő alkatrészt. Ismeri a gyártási műveletekhez használható szerszámokat,	Törekszik a pontos munkavégzésre, munkahelyi környezetének rendben tartására.	Instrukció alapján részben önállóan.

	szükséges eszközöket, szerszámokat, kisgépeket. Előkészíti a munkahelyet, és elrendezi a munkavégzéshez szükséges szerszámokat, eszközöket.	készülékeket, kisgépeket, és azok biztonságos használatának szabályait.	Dokumentációk készítésekor törekszik a tiszta munkára. Az eszközök, berendezések használatakor szakszerűen és körültekintően jár el.	
Meg határozza a műveleti sorrendet és elkészíti a terméket.	Műszaki rajz alapján előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít, majd kézi megmunkálással, és/vagy kisgépekkel egyszerű, fémből készült alkatrészeket gyárt.	Műszaki rajz alapján előgyártmányt választ, műveleti sorrendtervet készít, majd kézi megmunkálással, és/vagy kisgépekkel egyszerű, fémből készült alkatrészeket gyárt.	Törekszik a munka-védelmi előírások maradéktalan betartására.	
Méreteket ellenőrzi, mérőeszközökkel.	Az elkészült alkatrészek méreteit mérőeszközökkel ellenőrzi.	Ismeri az adott alkatrész geometriájának megfelelő, és az adott méret meghatározásához szükséges mérőeszközöket.		
Projekt értékelése				

A projekt kapcsolata a közismerettel:

Projekt részfeladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Matematika: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Tájékozódás térben és síkban, mérés.	Szögek csoportosítása, szerkesztése.	Együttműködés, elkötelezettség, pontosság.	Oktatói segítséggel.
Testnevelés: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Mozgáskoordináció (finom/durva) fejlesztése, prevenció.	Koordináció, koncentráció.	Általános fizikai erősítés, emelések.	Szakmai elvárásoknak megfelelés.
Idegen nyelv: a fémek megnevezése.	Olvasott szövegértési készségek.	Lexikai ismeretek.	Koncentráció, pontosság.	Összefüggések felismerése.
Kommunikáció-magyar: használati útmutatók értelmezése.	Szövegértés, lényegkiemelés.	Szakkifejezések ismerete és alkalmazása.	Kreativitás.	Szabálykövetés.
Történelem: fémművesség a középkortól napjainkig.	Tájékozódás térben és időben.	A lovagkor jellemzői.	Információszerzés, lényegkiemelés.	Hivatástudat erősítése, pontosság.
Természetiismeret: a talpas derékszög gyakorlati alkalmazásai.	Közvetett mérések gyakorlása, összehasonlítása, rajzkészség, emlékezőképesség.	Fémek tulajdonságai, hőtani ismeretek.	Nyitottság.	Pontosság, hivatástudat erősítése.

Pék-cukrász

Projektszint: osztályszintű ☐ évfolyamszintű ☐ **csoportszintű** ☐

Osztály: 9. évfolyam

Ágazat/szakma: élelmiszer / pék-cukrász

Projekt témája: Kenyér

Résztevők feladata:

- A tanulók megismerik a kenyér szerepét a táplálkozásban, a vendéglátás szempontjából kialakult szerepét.
- A feldolgozó iparon belül a kenyérgyártás megvalósítását. Az ipari feldolgozáson felül az otthoni elkészítés lehetőségeket.
- Ezen felül az előadás keretén belül a kenyér történetének a megismerése és ismertetése.
- Plakátkészítés témakörben az előállításhoz felhasználható nyersanyagok bemutatása feladat. A témahét feladatának végrehajtásához gyűjtőmunkát végeznek.
- Az otthoni sütéshez szülőktől, nagyszülőktől, szakemberektől kapott segítséget. A tapasztalatok feldolgozásával szereznek kellő ismereteket a tanulók.
- A sütés, előadás és plakát készítésének bemutatásával megismerni és megismertetni a tanulókkal a kenyér szerepét a világban.
- A tanár vázolja a dél-alföldi régió történetét, egy adott művelődéstörténeti korszakban, főbb hagyományait, valamint **a sütőipar kialakulását, ételkészítési szokásaink fejlődését**. Esetleg témákat javasol (településre, korszakra, hagyományra, szokásokra vonatkozóan).
- A tanulócsoport egyedül dolgozik:
- Gyűjtőmunkát végez, társaival, szüleivel, ismerőseivel konzultál.
- Manuális képességeinek és kreativitásának megfelelően elkészíti a produktumot (a választott hagyományos kenyeret) valamint a prezentáció anyagát- digitálisan.
- Szöveget alkot, előadást tart (kb. 5-10 perc), prezentációs anyagot állít össze (termék előállításához szükséges anyagok, eszközök, késztermék-előre elkészített, a bemutató írásos anyaga, régi fotók, stb).
- Közönség előtt összefüggően beszél.

Munkamódszer: csoportos/egyéni

Végeredmény értékelési módja: Az értékelés szóban és írásban szöveges formában történik a saját vélemény, a társak és oktatói értékelés összesítése alapján.

Csoport létszáma:

Csoportok száma:

A projekt felelőse/-i: képzésben résztvevő oktatók

Projekt részfeladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Nyersanyagok megismerése.	Csoportokba rendezi az élelmiszeripari nyersanyagokat.	Alap szinten ismeri az élelmiszeripar növényi és állati eredetű nyersanyagait.	A munkavégzése során törekszik a pontosságra, szakszerűsége.	Irányítás mellett végzi munkáját. Felelősséget vállal saját munkájáért
Berendezések előkészítése.	Munkáját a munka-, tűzvédelmi és higiéniai szabályok betartásával végzi.	Alap szinten ismeri a munka-, tűzvédelmi és higiéniai szabályokat.		
Nyersanyagok előkészítése.	Az élelmiszeripari termékek előállításához szükséges eszközöket, anyagokat kiválasztja, előkészíti.	Alapszinten ismeri a termékek előállításához szükséges anyagokat, eszközöket.		
Mérés, gyúrás, alakítás, sütés.	Élelmiszeripari alapműveleteket végez.	Alap szinten ismeri a tisztítás, aprítás, keverés, osztályozás, csomagolás, hőkezelés műveleteit.		
Betartja az alapvető higiéniai szabályokat.	Munkája során alkalmazza a sütő és cukrászipar jó higiéniai gyakorlatát.	Ismeri a sütő- és a cukrászipar jó higiéniai gyakorlatát.	Belátja a higiéniai szabályok betartásának fontosságát.	Másokkal együttműködve felügyeli a termékgyártás higiéniáját.
Projekt értékelése				

A projekt kapcsolata a közismerettel:

Projekt részfeladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Matematika: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Számolási készség, problémamegoldó képesség, mérés.	Aránypár, mértékegységek, százalékszámítás.	Együttműködés, aktivitás.	Oktatói segítséggel.
Testnevelés: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Állóképesség fejlesztése, prevenció.	Erő, tápanyag, kalória, a szénhidrát felhasználás és a mozgás kapcsolata.	Erőnlét, kitartás.	Szakmai elvárásoknak megfelelés.
Idegen nyelv: kenyérfajták megnevezése.	Olvasott szövegértési készségek.	Lexikai ismeretek: kenyérfajták és elkészítési módok.	Koncentráció.	Összefüggések felismerése önállóan.
Kommunikáció-magyar: kenyér-receptek szövegértése.	Lényegkiemelés.	Szövegkohézió elemeinek felismerése.	Koncentráció	Összefüggések felismerése önállóan.
Történelem: a kenyér története, kultúrában elfoglalt helye.	Tájékozódás térben és időben.	Gabonaneműek ismerete.	Információszerzés, lényegkiemelés.	Hivatástudat erősítése.
Természetismeret: a kenyérgabonák termesztése, előállítása.	Önálló ismeretszerzés, gyűjtőmunka, lényegkiemelés.	Kenyérgabonák fajtáinak megismerése.	Önálló ismeretszerzés (online, interjúkészítés során).	Összefüggések felismerése önállóan.

Pincér- vendégtéri szakember

Projektszint: osztályszintű ☐ évfolyamszintű ☐ **csoportszintű** ☐

Osztály: 9. évfolyam.

Ágazat/szakma: turizmus-vendéglátás/ pincér-vendégtéri szakember.

Projekt témája: Kenyér felszolgáláshoz szükséges eszközök, kenyérfelszolgálás.

Résztevők feladata: eszközök megismerése, használata.

Munkamódszer: csoportos/egyéni.

Végeredmény értékelési módja: egyéni értékelés, szöveggel, érdemjeggyel.

Csoport létszáma:

Csoportok száma:

A projekt felelőse/-i: képzésben résztvevő oktatók

Projekt részfeladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Kenyér felszolgáláshoz szükséges eszközök bemutatása (Couvert tányér, pirított kenyértartó, kenyérkosár jellemzői, helye a terítékben).	Önállóság, odafigyelés.	Szakmai ismeretek.	Tolerancia, kooperativitás.	A feladatokhoz az ismeretek alapján önállóan választ eszközöket.
Kenyérdarabolás, felszolgálás, higiénia.	Önállóság, odafigyelés.	Szakmai ismeretek.	Tolerancia, kooperativitás.	Önállóan, csoportban végzi a rábízott feladatokat.
Használati szabályok a felszolgálással kapcsolatban.	Önállóság, odafigyelés.	Szakmai ismeretek.	Tolerancia, kooperativitás.	Önállóan, csoportban végzi a rábízott feladatokat.
Kenyér helye az étrendben, terítékeknél.	Önállóság, odafigyelés.	Szakmai ismeretek.	Tolerancia, kooperativitás.	Önállóan, csoportban végzi a rábízott feladatokat.
Projekt értékelése				

A projekt kapcsolata a közismerettel:

Projekt részfeladat	Készségek, képességek	Ismeretek	Elvárt viselkedésmódok, attitűdök	Önállóság és felelősség mértéke
Matematika: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Számolási készség, problémamegoldó képesség.	Arány, egyenes arány.	Együttműködés, elkötelezettség.	Oktatói segítséggel.
Testnevelés: a szakma sajátosságainak megfelelő készségek, képességek fejlesztése.	Állóképesség fejlesztése, helyes testtartás kialakítása, prevenció.	Edzéselméleti ismeretek, anatómia, állóképesség.	Erőnlét, kitartás	Szakmai elvárásoknak megfelelés.
Idegen nyelv: eszközismeret angol és német nyelven.	Kommunikációs, szakmai.	Lexikai ismeretek.	Nyitottság, udvariasság, együttműködés.	Hivatástudat erősítése.
Kommunikáció-magyar: leírás készítése az evőeszközök használatáról.	Írás- és fogalmazáskészség, fogalomhasználat.	A leírás.	Nyitottság.	Szakmai felelősség- és hivatástudat.
Történelem: a kenyér története, kultúrában elfoglalt helye.	Tájékozódás térben és időben.	Tájékozódás térben is időben.	Nyitottság, információszerezés.	Hivatástudat erősítése.
Természetismeret: a témához kapcsolódó „nyersanyagok” ismerete.	Esztétikai érzék fejlesztése.	Fa és fém alapanyagok.	Nyitottság, érdeklődés.	Rendszerezés.

IV.6. Bemeneti mérések közismereti tudásszint felmérése

A közismereti tartalom nélküli szakmai képzés bemeneti feltétele meglévő szakmai tudást igazoló bizonyítvány megléte. Ennek hiányában közismereti tartalommal kiegészített oktatást kell biztosítani diákjainknak. A közismereti tartalom rövidebb képzési idő alatt történő elvégzésének feltétele bemeneti közismereti tartalmú felmérő /teszt elvégzése.

A tesztnek a következő tárgyakat kell magában foglalnia:

- magyar,
- nyelv,
- történelem,
- matematika,
- digitális kultúra,
- természetismeret.

A bemeneti mérés célja a tanulók közismereti tudás szintjének felmérése, kiértékelése. Az értékelés után a diák egyéni tanulási rend szerint folytatja a közismereti tananyag elsajátítását e-learning módszerrel, havi beszámoltatási rendszerben. A beszámoltatásra szánt időtartam havi 2 óra tantárgyanként.

Gyula, 2026. augusztus 31.

Czeglédiné Szappanos Anita
igazgató